

PIK LX, Ч. 5

ТРАВЕНЬ — 2003 — МАУ

№ 5, VOL. LX

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LX

ТРАВЕНЬ

Ч. 5

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — **Ірена Чабан**
Редактор англомовної частини — **Тамара Стадниченко**
Мовний редактор — **Лев Чабан**

Редакційна колегія:

Ірина Куровицька (з уряду) — голова Союзу Українок Америки
Марта Богачевська-Хом'як
Любов Волинець
Іванна Ганкевич
Анна-Гая Горбач
Ася Гумецька
Оксана Думанська
Катерина Немира (з уряду) — пресова реф. Головної Управи СУА
Марта Тарнавська

Адреса редакції: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел./Факс: (212) 982-2889

Річна передплата в США
Для членів СУА ..... \$ 25.00
Для інших передплатників ..... \$ 30.00
Поодинокое число ..... \$ 3.00
В країнах поза межами США ..... US \$ 40.00

Адміністратор: **М. Оріся Яцусь**
P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024 Тел./Факс: (732) 441-9377

OUR LIFE

VOL. LX

MAY

№ 5

Published by
UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.
Non-profit organization
Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — **Irena Chaban**
English Editor — **Tamara Stadnychenko**
Ukrainian Language consultant — **Lev Chaban**

Contributing Editors:

Iryna Kurowyckyj — UNWLA Inc. President
Martha Bohachevsky Chomiak
Lubow Wolynets
Iwanna Hankewych
Anna-Halia Horbach
Assya Humetsky
Oksana Dumansky
Kateryna Nemyra — Press
Martha Tarnawsky

Editorial Office: 203 Second Avenue, New York, NY 10003
Тел./Факс: (212) 982-2889

Annual subscription in the USA for UNWLA members ..... \$ 25.00
Annual subscription in the USA for other subscribers..... \$ 30.00
Annual subscription in countries other
than USA..... \$ 40.00 US currency
Single copy ..... \$ 3.00

Business administrator: **M. O. Jacus**
Тел./Факс: (732) 441-9377

ЗМІСТ

Василь Симоненко. Матері	1
Оксана Сапеляк. Любов порятує світ	1
Наталія Кашкадамова. Доля піяністки у трагічному плетиві галицької історії	3
Оксана Бачинська. Христина Дебарі – мистець, любитель- ка природи	7
Зоряна Волос. Найдорожча!	9
Станіслав Чернілевський. Не бійтесь, мамо... ..	9
Марта Тарнавська. Листування родини Косачів	10
Our Life	
Iryna Kurowyckyj. From the Desk of the President	13
Marianna Zajac. The World of the 21st Century Woman Conference	14
Lisa Calice. A Reason to Celebrate	18
Oksana Xenos. IRS Workshop for Tax Exempt Organizations	20
Ірина Куровицька. Вісті Головної Управи СУА	21
Діяльність округ і відділів	23
Відійшли у вічність	29
Добродійство	32
Нашим дітям	34
Пожертви на Український Музей.....	36

На обкладинці: **Гая Левицька.**

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право скорочувати матеріали і виправляти мову. Статті, підписані прізвищем чи псевдонімом автора, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторів".

Кошти вироблення кліше покривають дописувачі.

Дописи просимо писати виразно, через два інтервали, зокрема чітко імена і прізвища поданих осіб.

Редакція приймає за домовленням, тел.: (212) 982-2889.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 203 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to
"OUR LIFE", 203 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 2003 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

З друкарні Computoprint Corp. Clifton, NJ
Tel.: (973) 574-8800 Fax: (973) 574-8887 e-mail: computopr@aol.com

Христина Дебарі. "Циклямени".

Василь СИМОНЕНКО

МАТЕРІ

В хаті сонячний промінь косо
На долівку ляга з вікна...
Твої чорні шовкові коси
Припорошила вже сивина.

Легкі зморшки обличчя вкрили
Це життя трудового плід.
Але в кожному русі – сила,
В очах юності видно слід.

Я таку тебе завжди бачу,
Образ в серці такий несучу –
Материнську любов гарячу
І твоєї душі красу.

Оксана САПЕЛЯК

ЛЮБОВ ПОРЯТУЄ СВІТ

Нещодавно мені потрібно було заповнити певний формуляр, в якому вимагалось вказати, як називалися місця праці і їх знаходження в той час, коли я там працювала. Виявилася дещо несподівана річ: ледве пригадала собі, що нинішній проспект Свободи називався пр. Леніна. Аби переконатися, що не помиляюся, зателефонувала до своєї співробітниці, яка також засумнівалася. Відтак запитала молоденьку секретарку нашого Інституту, яка взагалі не знала, як раніше називався нинішній пр. Свободи. І це закономірно: минуле стає історією. На жаль, по-іншому склалося з колишніми радянськими "прізниками", які в перші роки незалежності України на державному рівні не відзначалися, отже, дотепер могли б стати вже забутих минулим.

Здавалося б, належно будемо вшанувати Шевченківські дні, День злуки, 1 Листопада, День Незалежності та інші, зв'язані з героїчними сторінками українського народу. Однак нещодавно відновлено День радянської армії, широко вводяться у громадський побут Дні міст (зазвичай, прив'язані до перемог радянської армії в Другій світовій війні, або ж на теренах Західної України – до "золотого вересня", тобто, захоплення Радянським Союзом західноукраїнських земель 1939 р.).

Особливо помпезно в незалежній Україні влада зорганізовує святкування 8 Березня (успадковане від більшовицької системи 8 Марта), за своєю суттю абсолютно абсурдне, яке десятиліттями не приймалося в Україні. Адже людину створено чоловіком і жінкою. Звісно, призначення жінки народжувати і бути матір'ю також не виділялося як щось особливе, оскільки це Даність. І лише у ХХ ст., коли відбулися кардинальні зміни в родинному житті,

зокрема появилось таке поняття, як планування сім'ї, материнство із статусу Даності (інстинктивного) переходить у сферу суспільного, відтак національного. Вшановуючи матір, маємо на увазі, насамперед, усвідомлення Творця всього суцього, грандіозність екзистенції як такої. Святкуючи День Матері, задумуємося про рушійну силу людського поступу, ім'я якої – Любов, і передовсім материнська любов, як мірило людськості, як найвищий вияв людської любові на землі. Таке свято зобов'язує задуматися над значенням сім'ї, роллю матері в родині, в житті кожної особи, суспільства, культурі... В цьому плані Українська мати є особливою. Адже в багатьох народів головним вихователем є батько, який вводить дитину в світ дорослих. В Україні якраз мати знайомить дитя із навколишнім матеріальним середовищем, саме мати передає дитині культурні цінності свого народу. Мати-українка є тою ланкою, що єднає минуле з майбутнім. В Україні нове свято ХХ ст. – День Матері – швидко прийнялося, розповсюдилося, і до 1939 р. було одним з найулюбленіших. Таке явище зрозуміле. Адже державні чи громадські свята взагалі – це не лише символи, в яких фіксуються особливо значимі події для того чи іншого народу, але в них відображається сутність його (народу) буття. Для українців, які глибоко шанують Богоматір, які землю-Україну сприймають як матір, природним і прийнятним був День Матері. Водночас кожне свято стає приводом для роздумів, пізнання світу, пізнання себе. Звичайно ж, в День Матері зосереджувалася увага на питанні надзвичайної, архіважливої місії матері, відтак ставилося завдання створити необхідні умови для успішного здійснення цієї місії.

Радянська система засадничо не могла прийняти такого свята з ідеологічного огляду, адже йшлося про творення радянського народу, в якому повинна була зникнути особистість; життя окремої особи знецінювалося заради примарної ідеї. Жінка призначена була виконувати лише фізіологічну роль – народжувати, а виховання – справа держави... Зрештою, нема потреби зупинятися на відомих антилюдських підвалинах колишньої радянської системи.

Тривожить інше: День Матері, відроджений ще 1989 р. у Львові, який щороку ставав масовішим, досі не підтримуваний державними чинниками.

Можливо, чиновники побоюються, що із Днем Матері, з'являться такі, скажімо, драстичні питання:

Чому українські дівчата їдуть світ за очі в пошуках заробітків, виходять заміж в чужих краях, збагачуючи генофонд багатьох країн, відповідно збіднюючи Україну?

Чому українські жінки не наважуються народжувати дітей, а чиновники “не бачать” демографічної катастрофи?

Чому українська мати залишає діточок на стареньких дідусів і бабусь, їдучи на заробітки?

Чому ж б'ється-побивається українська мати, як риба об лід, вболіваючи, що її дитина не нагодована, не зодягнена, не зможе одержати належної освіти, а якщо й вивчиться, то чи одержить працю?

Чому українські дітки ростуть окрадені з найголовнішого харчу – любові матусі?

Чому ж так багато українських матерів сивіють з горя, йдучи за труною своєї дитини, бо дитяча смертність в Україні – найвища в Європі?

Так, свято Матері в Україні викликати безліч “чому?” Окрім того кожен українець зуміє дати відповідь на всі ці питання: там, де власть імушим важливі лише власні матеріальні блага, – турбота про людину – зайва. І потрібна можновладцям Українська земля, а не українці на цій землі. Тому-то 2003 р. 8 Березня святкувалося не мало, не багато – три дні.

І все ж... Хоч Українська Мати як та чайка при битій дорозі з середньовічної народної пісні, Вона несе в собі велику потужну Любов. І світ врятує саме вона – Материнська Любов.

Христина Дебарі. "Осінь".

ЖІНОЧІ ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ ІСТОРІЇ

Наталя КАШКАДАМОВА,
кандидат мистецтвознавства, професор.

ДОЛЯ ПІЯНІСТКИ У ТРАГІЧНОМУ ПЛЕТИВІ ГАЛИЦЬКОЇ ІСТОРІЇ

"Відколи я почала думати – моєю мрією була музика. Бувало, коли моя мама грала – я забиралась у кут і слухала. Здавалось, що не може бути більшого щастя, як вміти ось так грати". Мати піяністки – Марія Вахнянин (з дому) добре грала на фортепіано і в молоді роки не раз виступала у збірних концертах. Вона дала доньці перші навички фортепіанової гри і сформувала її смаки, з позиції яких вже оцінювалися всі наступні етапи навчання. "Оповідуючи комусь про бабцю, мама завжди підкреслювала її музикальність – пише донька піяністки Лариса Крушельницька. – і це не дивно. Адже в сім'ї були такі славні музиканти, як композитори Анатоль Вахнянин і Станіслав Людкевич".

Музичну і загальну освіту Галя Левицька здобула у Відні, куди через воєнні події 1914 р., змушена була переїхати родина. 12 років молодості, прожитих у Відні, істотно вплинули на формування смаків та переконань майбутньої піяністки. 1920 р. закінчила Віденську музичну академію і розпочала власну педагогічну та концертну діяльність. Уже в афіші дебютного концерту 1922 р. (Малий зал Віденської концертної зали) бачимо чимало з того, що стане характерним для неї надалі.

Концерт присвячено "на користь голодуючих в Україні", – суворою рішучістю віє від цього надпису на афіші, зробленого в усвідомленні своєї причетності до долі рідного народу і відповідальності за неї. У програмі переважають великі твори глибокого, або й трагічного змісту, такі як: прелюдія, хорал і fuga С. Франка; d-moll'а Соната Л. Бетговена, оп. 31; Соната b-moll Ф. Шопена. Ще один промовистий штрих: прем'єра твору українського композитора – канцона, серенада, імпровізація

В. Барвінського. Та й саме закінчення програми чимало говорить про піаністку – це “Мазепа” Ф. Ліста: твір блискучий, неймовірно складний у технічному відношенні, але для української піаністки важливий передусім своєю програмою, що оспівує національного героя. Отже, ця концертна програма не тільки підтверджує визначні технічні і фахові спроможності Галі Левицької, але й засвідчує її натуру першовідкривача музичних творів, глибокий, щирий патріотизм і серйозність ставлення до музики як мистецтва ідейного, а не розважального.

1926 р. Галя Левицька повертається на батьківщину і на запрошення дирекції Вищого музичного інституту ім. М. Лисенка починає викладати у його стрийській філії. Молода піаністка з запалом стає до роботи. Особливо ж плідним став для Галі Левицької наступний рік – щасливий у її житті: вона одружується з Іваном Крушельницьким, і молоде подружжя єднає не тільки кохання, але й спільні переконання та художні смаки, плани майбутньої діяльності. Окрилена надхненням піаністка виступає упродовж року у низці концертів, щоразу з новими програмами та з незмінним успіхом. 7 листопада кульмінацією року для неї стає фортеп'яний речиталь у Львові. Програма була складена з творів романтичного стилю, а центральне місце у ній посіли “Картинки з виставки” Мусоргського, що вперше прозвучали в Галичині і страшенно сподобалися всім слухачам – від пересічних відвідувачів концертів до композиторів та фахових критиків. На цей, дебютний у Львові, великий концерт Галі Левицької відгукнувся розгорнутою рецензією Василь Барвінський. Він дав високу оцінку молодій піаністці, зазначивши, що в ній “пізнали ми під кожним оглядом знамениту силу, що тим виступом станула в першому ряді наших доволі нечисленних піаністичних сил”, – та окреслив прикметні риси її виконавського обличчя: “Риси його наскрізь шляхотні. Головним агутом, яким артистка підбиває слухачів, є її тонке музикальне почуття, яке йде в парі з молодечим темпераментом; при тому п. Левицька виявляє велику зрілість і зрівноваженість. Все те підтримане ще одною доволі цінною прик-

метою піаністки: повною природністю чи пак щирістю у виразі, себто відсутністю якої небудь рафінованості чи охоти прибільшувати бодай позірно свої мистецькі прикмети”.

1928 р. у Галі Левицької народилася донька. Ця подія, дуже радісна для молодій матері, збагатила її емоційний світ, відірвала від фортеп'яно, хоча ненадовго. “Якось ані подружжя, ані материнство не забрали мені моєї мистецької праці”, – напише про це, чітко усвідомлюючи, що є для неї головною справою життя. 1929 р. молода сім'я переїжджає до Львова і Галя Левицька, разом із роботою в Стрию, починає викладати також у Музичному інституті ім. М. Лисенка у Львові. Водночас знаходить можливість розвивати і вдосконалювати свою майстерність: “Це було знайомство з Егоном Петрі. Трирічна інтенсивна праця під його керівництвом (приїжджав у Львів в 1929-32 рр. зі “світу” 5-6 разів на рік) відкрила нові горизонти у всіх ділянках техніки фортеп'яної гри”.

Поодинокі концерти і виступи у збірних програмах вже не давали достатнього задоволення. Хотілося вирватись із сірих буднів галицької провінційності, хотілося робити щось нове, незвичайне, гідне європейських зразків. Першим таким кроком став концерт Галі Левицької, програма якого була складена з нових фортеп'янових творів молодих українських композиторів. Це дійсно була подія надзвичайна: перший в історії концерт, повністю присвячений українській фортеп'яновій музиці! На нього захопленою і полемічною рецензією відгукнувся Антін Рудницький, який писав: “День 31-го грудня 1931-го року треба буде записати золотими буквами в історію музичного життя у Львові. Чи пак – не день, а вечір, на якому Галя Левицька-Крушельницька вперше у Львові виконувала фортеп'янні твори Козицького, Ревуцького, Лиська і Колесси... Часи з'явилі традиції в творчому мистецтві, які минулися уже на Заході і Сході, минаються помалу у нас. Ніяка сила консерватизму не може стати на шляху живого життя і його вимог, ніякі аргументи не спинять природнього розвитку творчих сил”.

У цей час відбуваються кардинальні зміни в особистому житті Галі Левицької.

Украї знеохочена постійним безробіттям і переслідуваннями польської поліції, та захоплена обіцянками радянської влади, родина Крушельницьких приймає рішення переїхати до Радянської України. Уже 1932 р. виїжджають чоловік піаністки Іван Крушельницький з сестрою Володимирою, а 1934 р. – всі інші, старі і малі члени родини з винятком тільки Галі Левицької, яка затрималася, щоб завершити своє лікування. Проте перш, ніж вона приготувалася до переїзду, прийшла звістка, що страшна машина радянського режиму вже знищила її рідних, і тільки мала донечка загубилася десь у чужому краї. Ще не вилікувавшись повністю, мати кидається у розшук своєї дитини і, врятувавши її завдяки неочікуваній допомозі далеких добрих людей, віддає чимало сил і серця, щоб залікувати тілесні і душевні травми дитини.

Усупереч злій долі Левицька розгортає в наступні роки щонайактивнішу виконавську і педагогічно-мистецьку працю. Один за одним чергуються концерти: за сольними – ансамблевими, потім учнівськими. У них звучать щораз серйозніші і глибші програми. Ніщо не зраджує особистої трагедії. Хіба лиш одне – від 1935 р. вона концертувала лише в чорних сукнях. Проте 1935-1939 рр. – це пік творчої активності Галі Левицької, період її творчої зрілості.

1935 р. у Львові гучно відзначалося 30-ліття Національного музею. До широкого задуманого плану входили і два резонансні концерти: українські пісні у виконання Марії Сокіл та концерт українських фортепіанних композицій у виконанні Галі Левицької. Програма концерту піаністки містила твори дев'яти композиторів, написані після 1915 р., – різні за стилем та масштабністю задумів. У програмі на рівних правах представлена була музика і східної, і західної України, вперше у Львові прозвучали такі твори, як Мала гуцульська сюїта М. Колеси та “Відображення” Б. Лятошинського, а серед повторених були значніші композиції, зокрема цикл “Любов” В. Бравінського чи соната А. Рудницького. Концерт був настільки вдалим, що на прохання публіки його було через два дні повторено.

Восени 1936 р. Галя Левицька оголошує

тематичний цикл шести фортепіанових вечорів у Музичному товаристві ім. Лисенка. Програми концертів розкривають різні аспекти музичних стилів: класицизм і романтизм; твори модерних композиторів; музика програмна і чиста; національні стилі. Вони стали своєрідним підсумком зробленого на той час піаністкою. В концертах циклу Галя Левицька виявляє своє мистецьке обличчя повністю сформованим, всебічно розкриває своє виконавське кредо як у виборі фортепіанних творів, так і в їхньому трактуванні. Новим для Львова був сам задум концертного циклу і тематичне або й монографічне планування програм. Важливою його підставою стала просвітницька настанова: підняти слухацький цenz львівської публіки. Тому до кожного концерту пропонувано було також музикознавчі анотації, що пояснювали програму. З ними виступили провідні українські музиканти: Борис Кудрик, Василь Барвінський, Нестор Нижанківський, – їхня безвідмовна підтримка переконливо засвідчила єдність поглядів, солідарність у розумінні музично-виховних завдань у боротьбі проти відсталості за європейські норми культурного життя.

Набутого темпу у мистецькій роботі Левицька намагається не тратити і на початку 1940-х рр. Спершу їй це вдається. Попри побутові умови і політичні ситуації вона продовжує свою працю для української культури, українського слухача та української молоді. У переформованій за радянським взірцем системі музичної освіти Львова піаністка займає відповідальні посади професора Львівської державної консерваторії імені Лисенка та директора Державної музичної школи. Проте життя стає чимдалі важче. З приходом німецької влади було замкнено українські вищі навчальні заклади. Вдається зберегти тільки музичну школу. Ще відбуваються, хоча й обмежено, концерти й поодинокі оперні вистави. 1943 р. у Літературно-мистецькому клубі проводяться вечори сучасної української музики. Третім з них стає концерт фортепіанової музики у виконанні Галі Левицької. Нове у програмі – твори Стефанії Лукіянович. Анотував концерт д-р З. Лисько. На жаль, від цього часу вже не має рецензій на концерти

Галі Левицької, і можна тільки робити власні припущення та висновки, спираючись на їхні програми.

1946-1949 рр. – останній спалах творчої активності Галі Левицької. З усім запалом, як ніби й не було тяжких воєнних випробувань, вона береться до налагодження консерваторської освіти і відродження музичного життя у Львові. У 1946-1947 рр. Галя Левицька працює не тільки професором катедри фортепіана, але й деканом, що дає їй можливість проводити більш широку організаційну роботу для підвищення музичного рівня як студентів, так і викладачів. Приклад, як завжди, надає власною роботою. Восени 1946 р. влаштовує три власні тематичні концерти. Водночас розпочинає тематичні академконцерти студентів свого класу. Ще більшого масштабу набуло проведення зусиллями викладачів катедри циклу концертів-семінарів світової фортепіанової музики. Велика ініціативність українського інтелігента неминуче мусіла викликати підозріле ставлення спецслужб, які активно працювали у повоєнному Львові. Їхні акції ускладнювали роботу Галі Левицької, підривали здоров'я. У червні 1949 р. Галя Левицька перенесла операцію апендициту і за якийсь час

після операції померла у лікарні. Життєвий шлях артистки обірвався несподівано у той час, коли вона була сповнена творчих планів і снаги до їхнього виконання.

У панорамі музичного життя Галичини другої чверті ХХ ст. Галя Левицька залишилася визначною, по-своєму унікальною особистістю, а її діяльність як піаністки-новатора і просвітника відіграла важливу роль. Вільна від поверховної ефектовності інтерпретація піаністки була спрямована на досягнення якнайглибшого задуму твору, його концепції, а не блискучої зовнішності. Могутнє звучання фортепіано з багатою палітрою тембрових барв не було розраховане на те, щоб тішити слух, а будило увагу слухача, змушувало задуматися над виконанням. Особливою заслугою Галі Левицької стала її самовіддана робота з концертного виконання української музики. Вона була першою піаністкою, що стала грати цілі концертні програми з української музики, здійснила близько двадцяти прем'єр великих творів українських композиторів. Ім'я львівської піаністки Галі Левицької достойно входить до числа імен тих історичних діячів, які творили українську культуру середини ХХ ст. на світовому рівні.

Левицька Галя. Жінка-мистець як мати. Нова Хата. 1938 1 травня. ч. 9. с.3.

Крушельницька Л. Рубали ліс... Львів, 2001.

Барвінський В. Концерт Галі Левицької. Діло. 1927. 15 листопада. ч. 255.

Рудницький А. Нові напрямки в музичному мистецтві. Діло. 1932. 21 січня. Ч. 13.

Христина Дебарі. "Квіти в синій вазі".

ХРИСТИНА ДЕБАРИ – МИСТЕЦЬ, ЛЮБИТЕЛЬКА ПРИРОДИ

Христина Головчак-Дебарі – визначний мистець дереворитів і пастель – вже понад 30 років виставляє свої твори. Багато домів мають її розкішні квіти, які вона із замилюванням komponує. Під цю пору Х. Дебарі втішається у пастелі світом польових квітів, весняних ірисів, та гірських смуг.

Христина Дебарі народилася у Львові в родині професора Ярослава і Марії (зі Смеречинських) Головчаків. Перейшовши воєнну хуртовину, родина прибула до Америки 1949 р. і поселилася в Джерзі-Сіті, де Христина закінчила народну та середню школи. З молодих літ залюбки брала пензлі і папір та змальовувала пейзажі і натюрморти. Отримала дипломи Newark School of Fine and Industrial Arts, де студіювала ілюстрації і графіку, New York University з ділянки Fine Arts (major), зробивши дереворити квітів і постатей на українську народну та релігійну тематику. Тоді Христина мала велику підтримку і допомогу від свого чоловіка Гергарта, який тішився її мистецькими успіхами і навіть радо опрацьовував її картини. На превеликий смуток Гергарт Дебарі трагічно загинув у грудні 1978 р. У 80-их роках, коли дочки Христини Ляріса і Таня були у пластовому таборі на Вовчій Тропі в Іст Четемі, Н.-Й, Христина записалася на курс у Woodstock Art School у Водстоку, Н.-Дж. Там вона познайомилася з Елізабет Маврі і простудіювала курс малювання пастелями. Спираючися на чорно-білу дереворитську традицію, Христина відчула потребу більш барвистого відтворення тла у своїх працях. Малювання багатобарвними пастелями захопило її і змінило напрям її мистецтва.

Сьогодні Христина малює барвисті картини насичені світлом. Крім квітів краєвиди і натюрморти надихають її до творчості. Христина шукає глибини та кольору і знаходить їх у краєвидах і квітах. У її творах віддзеркалюються контрасти світла і тіні, рівновага теплоти і холоду, тверді і м'які лінії, які зв'язують цілу композицію.

Христина Головчак-Дебарі

Христина Головчак-Дебарі належить до народних та міжнародних професійних товариств, членом яких можна стати тільки за вибором журі організацій. Невелика частка кандидатів стають дійсними членами організацій Pastel Society of America (PSA) і Allend Artists of America. Христина є президентом emeritus PSA і інструктором у PSA/National Arts Club (NAC) Studio School for Pastel Only. Вона є заступником президента Allied Artists of America, колишній член Ради директорів International Association of Pastel Societies, член товариства The Salmagundi Club, Pen and Brush, The Catharine Lorillard Wolfe Art Club American Artist Professional League (Fellow Status) і The Audubon Artist.

1997 р. на запрошення китайського уряду Христина була одним із делегатів Товариства PSA, яке зорганізувало мистецьку виставку і влаштувало показові вечори малювання картин в пастелях у Xian Academy of Fine Arts, Shanghal Artist Society і Nanchang Gallery. Влітку 2002 р. Христина Дебарі була запрошена суддею на двох американських виставках: Catherine Lorillard Wolfe Art Club і the Allied Artists of America.

У Європі зараз подорожує виставка пастель "Європастель", у якій Х. Дебарі бере участь. Перша виставка відбулася в Італії восени 2002 р., а друга у Петербурзі в Росії взимку 2003 р., як частина святкувань трисотліття Петербургу. Навесні 2003 р. вона буде організатором виставки Пастельного Товариства Америки у Йонгставні, Огайо (Butler Institute of America Art).

Христина Дебарі постійно дістає нагороди за свої надзвичайні твори. 24 листопада 2002 р. їй вручено нагороду (Dianne V. Bernhard Gold Medal Award in Pastel) за картину "Перуванські лілеї", виставлену на Національній виставці Об'єднаних Мистців Америки (National Exhibition of the Allied Artists of America (AAA)). Товариство AAA було організоване 1914 р. для підтримки сучасних американських мистців у вигляді щорічних відкритих мистецьких виставок. Організація має свій осідок і виставкові галерії у престижному Клюбі Національного Мистецтва (15 Грамерсі парк (С) у Нью-Йорку. У вересні 2002 р. Х. Дебарі отримала золоту медаль (Gold Medal Art Spirit Foundation Award for Pastel – Audubon Artists) від Товариства малярів (NYC Audubon Artists). Це професійно знане Товариство складається з членів, які займаються мистецтвом у п'ятьох ділянках: аквамідія, графіка/рисунок, олія, пастеля і скульптура. Виставки відбуваються кожного року упродовж шістдесятьох років, і група має між своїми членами таких

визначних малярів, як Андреа Ваєта.

Крім цього, Христина Дебарі є членом стейтових та місцевих товариств в Нью-Джерзі. У минулому отримувала і їхні нагороди.

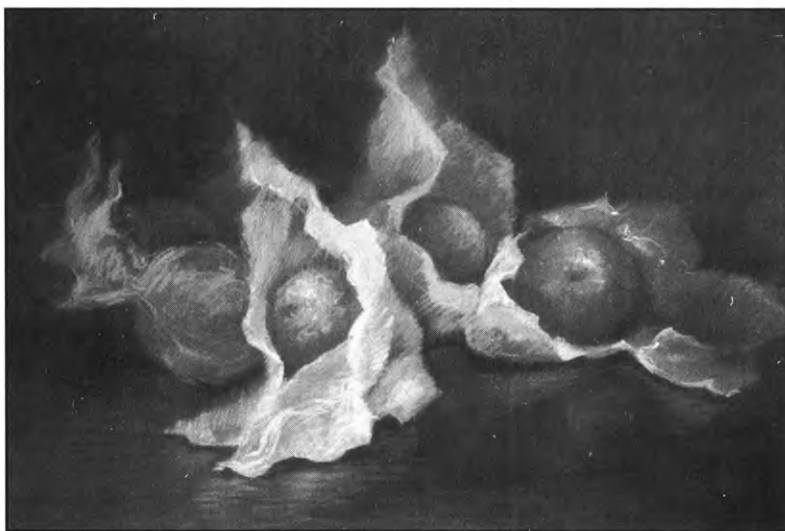
Христина вчить малювання пастелями у Нью-Джерзі і Нью-Йорку і є учасником ланки інструкторів на так званих Workshops в США і поза їх межами (Мексика, Канада, Бермуди, Франція). Вона заявила: "Я люблю працювати зі студентами, особливо початківцями. Почуття, що я можу розвивати їхні здібності, дає мені велике задоволення". Це полум'я любови до природи вона також прищепила до світу своєї новонародженої онучки Меласі Вовк, змалювавши стіни її кімнати казковими звірятами, квітами та деревами.

Христина Головчак-Дебарі є активним членом 18-го Відділу СУА в Нью-Джерзі (у Кліфтоні) і імпрезовою референткою Відділу. Вона очолює Комітет проведення базарів Відділу при парафії св. Миколая в Пассейку і запрошує довколишніх мистців та мистців з України до участі у виставках. Х. Дебарі призначила прибуток із продажу своєї графіки "Мальви" на Фонд Чорнобиля СУА.

*Бажаємо Христині Головчак-Дебарі
якнайкращих успіхів у мистецькій праці
та сповнення всіх її задумів.*

18-ий Відділ Союзу Українок Америки.

Оксана Бачинська.

Христина Дебарі. "Помаранчі".

*Ганна Симоненко згадувала, що не раз їй
глупої ночі снівся страшний сон:
Василь тоне... В дитинстві він перепливав Удай,
прив'язавши до спини весло...*

Зоряна Волос

Найдорожча!

У боях Ти мене на світ привела і потім цілий час боліло в Тебе серце... Чомусь так хочеться мені написати лист до Тебе, моя Мамо!

В Америці День Матері відзначають дуже врочисто. У церквах відправляються Богослуження за матерів, діти стараються бути зі своїми мамами, моляться за них, обдаровують...

І я хотіла б Тобі, дати у цей день дарунок, такий як колись: Твої улюблені квіти з-під снігу – підсніжки... Проте, я Тобі, Нене, розкажу мою тяжку тугу, що мов туман снується за мною з того часу, як Ти відійшла від нас...

Згадую хвилину прощання. Мело снігом, хоч був на Україні місяць квітень. Ти завинула мене у теплу хустку, щоб доня не простудилася. Ти йшла зі мною твердими кроками по слизькому льоду, падав тихо сніг... І ось автобусна зупинка. Я відчувала, як не хотіла Ти мене відпускати, хотіла загорнути, як маленьку пташину, під своє крило. Я стояла, як закам'яніла. Вже не хотілося ніякої подорожі в Америку, нічого... Ти ніжно торкнула устами моє чоло. Якби у цю хвилину хтось підказав мені, що це останній Твій поцілунок...

Моя дорога Матусю! Твоя на вид слабосила доня виросла на сильну настільки, що витримала багато лиха на своєму шляху. Часто боліло Твоє серце за батька, який відійшов так рано, за трьох доньок, яких вивела у світ...

Це було дуже давно. Пригадую, як малою дитиною врізала палець. Текла кров і, як звичайно, крику було більше ніж болю. Я прибігла до Тебе з плачем, Твій жалісний вигляд видався мені тоді такий страдницький. Ти взяла мене за руку поцілувала зранене місце і сказала ніжно "Бідна ти, моя дитино!" Я вважала тоді, що ці слова зробили чудо, мені здалося, що палець перестав боліти.

Кожен раз у моєму житті, коли було особливо важко, я телефонувала за тисячі кілометрів і Ти невідомими силами забирала від мене біль, чи розуміла мою радість...

Навіть тепер, коли Тебе вже немає, дорога Матусю, я молюся щовечора і ніби говорю з Тобою, та вже не чую дорогих мені слів "Бідна ти моя дитино". Але Ти і далі помагаш мені переносити всі життєві турботи, і я сьогодні дякую Тобі!

Не бійтесь мамо, не треба.
Це сниться в нічній імлі:
я кинувся в річку неба
з обманутої землі.
Я мусив протягти, мамо,
цю прокляту нуртину.
Не вірте лихому вітру,
що я в цій воді тону.
Несе мене в цім потоці
безвічна будуччина,
та хлопці на тому боці
тримають мені човна.
А там, де мені на ребра
кували гаки й гачки,
мої двадцять вісім років
на березі, як свічки.
Прости, мій маленький сину,
що мало з тобою був.
Втішайся, газетне рабство,
що я тебе врешті збув.
Приручені патріоти,
на вас не тримаю зла.
Пливе моя юна доля,
прив'язана до весла.
Весло моє, Україно,
прив'язане до плечей,
роззявила ніч на тебе
порожні роти печей.
А там, за пільмою, в схроні,
де писані тереми,
фарбований лис на троні
брехню заїда людьми.
Весло моє, Україно,
ми випірнем з цього сну,
прив'язаний словом болю
я в хвилі не потону.
Та дуже скажені води
і безмір широчини,
а хлопці на тому боці,
у хлопців були човни.
Неси мене, Україно,
повз ідолів гаманця.

Тепер мої бажання такі найвні, але вони непереможні: я хотіла б з Твоєї руки склянку молока, щоб воно було солоджене Твоєю ласкою, я хочу рано довше поспати – будильник невблаганно дзвенить і пригадує, що треба поспішати до праці – щоб Ти, любя Мамо, сказала як колись моїм сестрам “Та нехай ще поспить...” Я врешті хочу, як колись, прибігти до тебе Матусю з плачем зі своїм зраним серцем. Воно, як колись пальчик стікає кров’ю від туги за Тобою! Воно справді болить! Візьми його ніжно і обережно, Матусю, як це тільки Ти вмієш, і пожалій мене. Скажи тільки це чародійне слово, що стало гаслом моєї туги за Тобою через ціле скитальче життя: “Бідна ти, моя дитино...”

Може перестане боліти?

Твоя доня.

Не видно ще лютим водам,
ні краю, ані кінця...
На кинутий берег пада
скривавлена тінь хреста.
Тримай мене, Україно,
молитво моя свята.
Тримай мене, Україно!
Багряно кипить Дніпро.
І Байда стріля в султана,
підвішений за ребро.
Це пісня. Це вирок роду.
Від цього тремтять правці.
І я затискаю руку,
мов шабля у тій руці.

Марта ТАРНАВСЬКА

ЛИСТУВАННЯ РОДИНИ КОСАЧІВ

Слово на презентації книжки “Листи так довго йдуть...”
у Філядельфії в листопаді 2002 р.

(Упорядник і передмова Світлани Кочерги. Нью-Йорк: Союз Українок Америки, 2002 р. 307 с. іл.)

*“Листи так довго йдуть, хто зна, впору чи не впору прийдуть,
в якому настрою хто буде їх читати”.*

(Леся Українка, лист до сестри Ольги, 28.01.1902).

Правда життя часом перемагає правду мистецтва. Я належу до тих читачів, які воліють читати не белетристику, а книги мемуарного жанру: щоденники, листування, спогади. Белетристика – щоб мене захопити – мусить бути дуже високого гатунку: я люблю добру поезію, яка промовляє мені до душі і часом служить мені замість молитви; я люблю добру клясичну романістику, коли автор потрапить перенести читача із щоденної реальності у світ уяви, яка насправді не є тільки уявою, а мистецькою правдою і філософією життя. У мемуаристиці я менше вибаглива: тут правда життя справді перемагає правду мистецтва, бо кожне людське життя –

унікальне і по своєму цікаве. І дуже шкода, що так небагато людей залишає для своїх нащадків документацію власного життя. Більшість людей – навіть тих, хто не має потреби приховувати перед майбутнім якісь важливі секрети чи таємниці – не розуміє, що персональні архіви можуть бути великим цінним скарбом, якщо не для дітей, то для поколінь онуків і правнуків. Особливу вартість мають приватні архіви передових у суспільстві людей, бо вони можуть бути дзеркалом вершин інтелектуальної думки, що допомагає зрозуміти атмосферу цілої доби.

У культурах західного світу є велике розуміння вартості приватного листування.

Високоосвічена інтелігенція не тільки сама дбає про те, щоб залишити по собі документований слід, але і збирає і переховує листи від визначних своїх сучасників. Читаючи багатотомне листування Вірджинії Вулф, наприклад, я думала не тільки про цю велику письменницю сучасної англійської літератури, але і про тих її сучасників, що не тільки купували і читали її книжки, але і збирали для майбутнього її записки і листи.

В українській інтелектуальній історії такої документації значно менше. І не тільки тому, що ми маємо невелику верству справжньої інтелігенції, яка культуру вважала б органічною потребою щоденного життя, але також і тому, що ворожі тоталітарні системи вміли підступно використовувати правдиву документацію як *corpus delicti* в надуманих кримінальних процесах. І тому документацію власного життя люди часто свідомо нищили, листи палили, щоб самим не бути спаленими на автодафе модерної інквізиції.

Одною із найцікавіших книг, виданих за минуле століття в діаспорі є “Леся Українка: Хронологія життя і творчості” – великий, понад 900 сторінок, том листів Лариси Косач-Лесі Українки, що їх упорядкувала і зредагувала її сестра Ольга Косач-Кривинюк. Видала цю книгу Українська Вільна Академія Наук у США ще 1970 р. Читала я цю книгу із великим захопленням: здалося мені, що з усіх творів Лесі Українки – ці листи, можливо, найцікавіші. Упорядковані в хронологічному порядку, вони читаються майже як документальна автобіографія і змальовують перед очима вдумливого читача живий портрет Лариси Косач. А була це багатогранна особистість, людина високого інтелекту і, незважаючи на довголітню хворобу, людина життєздатна і життєрадісна, зарадна і енергійна, послідовна у своїх поступових переконаннях, незалежна у своїх самостійних оцінках. Не була Леся Українка, як хвалив її Іван Франко, “найбільшим мужчиною в українській літературі”, а була, навпаки, передусім жінкою, і то жінкою сміливого почуття й живого темпераменту, що мала відвагу іти за голосом свого серця вспереч суспільному і родинному конформізму.

“Листи так довго йдуть: знадобили архіву Лесі Українки в Слов’янській бібліотеці у Празі”, що появилися 2002 р. як видання Союзу Українок Америки, можна розглядати як своєрідне доповнення до “Хронології життя і творчості”, – книжки, що вийшла друком тридцять два роки тому. Є однак дві поважні різниці між цими виданнями. По-перше, всупереч популярній рекламі, листів самої Лесі Українки у виданні празького архіву є тільки чотири. По-друге, листи тут упорядковані не за хронологічним принципом Лесиніої біографії, і тому читач не вловлює напруження повного трагічного драматизму її життя. Чотири листи Лесі Українки, включені у нове видання, не є першодруками: вони вже були друквані у “Хронології”, але тут вони подані у повнішній версії і є свідченням і виправленням не надто похвального факту, що Ольга Косач-Кривинюк, очевидно, зробила певні скорочення в листах Лесі Українки, вилучуючи-цензуючи з них деякі особисті пасажі.

Том листів празького архіву – це, передусім, листування родини Косачів: є чимало листів адресованих самій Лесі Українці, є листи від і до її батьків, братів і сестер. Найбільше в книзі листів Ольги Драгоманової-Косач (Олени Пчілки), її дочок Ольги Косач-Кривинюк та Ізидори Косач-Борисової, її чоловіка Петра Косача, її синів Михайла і Миколи Косачів. Листування празького архіву покриває час від 1881 до 1944 р., отже понад 50 років, при чому треба мати на увазі, що Леся Українка померла вже в 1913 р. Найбільшу користь і приємність матимуть ті читачі, які читатимуть знайдені у Празі листи, разом із “Хронологією життя і творчості Лесі Українки” та рівночасно виданою у Львові 1999 р. книжкою Івана Денисюка і Тамари Скрипки п. н. “Дворянське гніздо Косачів”. Бо рід Драгоманових-Косачів в інтелектуальній історії України справді унікальний. З нього вийшли або з ним пов’язані через одруження такі славні люди, як Михайло Драгоманов, його сестра – Олена Пчілка, її і Петра Косача діти – Леся Українка, Михайло Косач-Обачний, університетський професор-фізик, але рівночасно й активний літератор-перекладач, його дружина – письменниця, що писала під

чоловічим ім'ям Грицько Григоренко, талановиті Лесині сестри Ольга Косач-Кривинюк та Ізидора Косач-Борисова, що зберегли Лесин архів, Климент Квітка, чоловік Лесі Українки, визначний музикознавець і фолкльорист. До цього славного роду належав і Юрій Косач, син лесиного брата Миколи, визначний еміграційний український письменник нашого вже часу, що вславився не тільки своїми знаменитими романами, але і своєю політичною і суспільною контрверсією. В листах Лесі Українки із празького архіву найцікавіші саме оті пропущені-цензуровані в “Хронології” пасажі (с. 27-32). Вони стосуються, передусім, проблем офіційного одруження Ольги Косач і Михайла Кривинюка. В “Хронології”, виданій 32 роки, тому, був також один лист Лесі Українки, який стосувався її одруження, і що його Ольга Кривинюк вирішила була також цензурувати. Тут потрібно вяснити: Ольга Косач і Михайло Кривинюк жили зі собою початково без офіційного шлюбу. Те саме повторилося у випадку Лесі Українки і Климента Квітки. І це дуже непокоїло батьків, а зокрема Олену Пчілку, і на цьому тлі були родинні непорозуміння, що про них довідатися можна тільки читаючи особисті листи в їх первісній нецензурованій формі. Варто тут побіжно додати пояснення для кращого розуміння цих історичних постатей. От наприклад, я читала недавно спогади визначної нашої малярки Галини Мазепа. Вона народилася в Петербурзі 1910 р. і була дочкою славного пізніше політика і державного діяча України Ісаака Мазепа та його жінки-лікарки. Але Галина Мазепа у першому абзаці своїх спогадів пише, що вона народилася як нешлюбна дитина. І вяснює: батьки були членами української соціал-демократичної партії і не одружувались, бо вважали шлюб буржуазним пережитком минулого. Це варто мати на увазі, читаючи й листи Лесі Українки. Тодішня молодь поступових революційних поглядів дивилась на такі справи, як одруження, приватна власність і становище жінки в суспільстві іншими очима, ніж їхні більш консервативні батьки. І це важливо знати, щоб розуміти атмосферу тієї перед-революційної доби.

Листи Петра Косача, знайдені у празькому архіві, написані з одним винятком російською мовою. Батько Лесі Українки, український патріот і меценат української літератури, дворянин і юрист, не вживав у побуті української мови; доказом, що він цю мову знав у письмі і слові, свідчить включений в книжку любовний лист до дружини, який написаний українською мовою. Публікація цього листа Петра Косача є важливим документом і свідченням, дуже потрібним додатковим штрихом до портрету батька Лесі Українки (с. 192).

Дуже цікавими є листи Олени Пчілки. В одному з них, до доньки Ольги, з жовтня 1905 р. є згадки не тільки про родинні хвороби, але і про напружену політичну ситуацію і погроми євреїв в Києві (с. 167-168). У довгому листі до Климента Квітки, вже після смерті Лесі Українки, Олена Пчілка подає цікаві відомості про записи народних пісень для збірника Миколи Лисенка. Зокрема цікава і важлива для музикознавців і фолкльористів її інформація про походження пісні “Без тебе, пшеницю возити” (с. 176-178).

А в листі Михайла Косача, професора фізика і літератора, що, нажаль, помер у дуже молодому віці, читаємо знамениті поради феміністок. Пише Михайло між іншим і таке: “Економічна незалежність і свій заробіток для жінки ще важніше, ніж для чоловіка, бо як не як, а часто просто в силу сугестії окола чоловік прибирає собі тону і замахів господаря в хаті, і тільки незалежність жінки зводить той тон до minimum-а” (с. 223). Майте на увазі, що це пише чоловік, і то в 1901 році!

Том празьких листів надрукований з деяким технічними вадами – для вирізнення їх, вперше друковані пасажі в листах Лесі Українки – надруковано товстим шрифтом, але так недбало, що слова зовсім зливаються в один нерозбірливий потік. Зате мистецьке оформлення книжки, що є роботою Віктора Виноградова – не тільки суперобкладинка, але і колажі автографів і фотографій всередині книжки, – зроблені з таким мистецьким смаком, який рідко можна бачити в українських виданнях.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America

Vol. LX

MAY 2003

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

FROM THE DESK OF THE PRESIDENT

On behalf of the Executive Committee and the National Board of the Ukrainian National Women's League of America, I would like to begin this month's message by saluting Branch 95 and Marianna Zajac, chair of the recently held conference "The World of the 21st Century Woman."

It was indeed a very special occasion that Branch 95 organized for us. The conference addressed global problems, such as health and the environment, and organizational issues, such as membership. The speakers provided solutions to some of these problems and provided, as well, insights and questions that will prepare us to deal better with other problems and challenges.

At the conference, I was asked to talk about being president of the National Council of Women USA and president of the Ukrainian National Women's League of America. I would like to summarize some points from my address, which included an overview of how we are perceived by NCW leaders and members and how our organizations differ.

Our American counterparts envy our work and respect and admire us for the programs that we establish. One that we are very proud of is the Ukrainian Museum in New York City; another is *Our Life*, our monthly magazine, which has been published for almost 60 years. In this respect, we have achieved something that the NCW has not. NCW bulletins are published once or twice a year, and while they contain information that is interesting and instructive, they are published too sporadically to make a continuous impact on readers. In contrast, *Our Life* is an important historical document, a bilingual chronicle of our achievements that is distributed throughout the world and read by countless women every month.

The NCW is an organization of 39 organizations. The members of this group are varied, ranging from "Women in Construction" to "Women in Medicine." What unites them is a concern for women's issues: health, human rights, environment, equal pay for equal work and many other areas that touch upon women's well being. The UNWLA is also a strong and powerful organization; however, we do not always use our strength fully. One of the things that prevents us from realizing our potential is that there are many in our community of Ukrainian women who are not interested in joining our organization. Some feel they are too sophisticated for a woman's organization; some feel they are too busy; some feel there is nothing to be gained through membership. It is their loss, but it is also ours. And whether we like it or not, it is we who must extend an invitation to these women and show them that our organization, with its proud history, is indeed worth belonging to.

One of the programs that came into existence during my NCW presidency was "Corporate Awards." It was the first time in the history of the NCW that we were awarding not the individual woman, but corporations that made a difference in women's lives. The judges were prominent people in American society and we had no problem attracting them to the program. As president of the UNWLA, I wonder what we would have to do to make Fortune Five Hundred executives eager to participate in our programs. Perhaps all that is needed is confidence in our abilities and members who have the vision and desire to make it so.

On November 14, 1994, a banquet was held at the UN to honor eight corporations for creating uniquely positive working environment for women. The master of ceremonies was Lynn Sherr from the television show "20/20," the author of a biography on Susan B. Anthony. The guests at the event included important international dignitaries, prominent individuals from many walks of life, CEOs from Fortune Five Hundred companies and representatives of important organizations. Ours among them. And I wonder what it is that makes an international body like the UN recognize the UNWLA as an important organization that should be represented at such functions, when members of our own community seem unaware of what we have to offer. Perhaps all that is needed here is a concerted effort to make such people more aware of what we do and more aware of how we are perceived by the

world outside of the community.

As an officer of NCW, I learned many important things. One is that when a woman commits herself to do a job you can be assured that it will be done to the best of her ability. Another is that the President and Executive Committee of the NCW are respected and supported by a membership that is committed to the organization and its goals and principles. Members of NCW would never speak ill about their Board and Executive Committee to outsiders.

Another important things about the NCW is the way members address things they do not like, decisions they disapprove of, and policies they believe to be inappropriate. Criticism in the NCW is never just criticism. It begins with a word of thanks for work that has been done well. This, in turn, leads to suggestions and recommendations on how something might be improved. The final step is an offer to help. It is a wonderful system that produces wonderful results and we should try to implement such a system in our own organization.

I am very proud that I have had the opportunity to lead the NCW and the UNWLA because I believe that both organization have made a difference in many lives. But I also believe that the UNWLA has the potential to do more, to aim higher, and to be better. We have a solid foundation; if we build on it with pride and determination, we will surely succeed.

The World of the 21st Century Woman Conference A Comprehensive Report

Banner welcoming conference participants adorns main building at Soyuzivka.

An air of camaraderie and goodwill filled Soyuzivka during the weekend of April 4th-6th when the Ukrainian National Women's League of America's Branch 95 held "The World of the 21st Century Woman" Conference. The organizers' goal was to bring together Ukrainian American women in an informal setting to share their thoughts and ideas and to network. And the conference surpassed even the organizers' hopes – it was a resounding success!

The newly refurbished lobby of Soyuzivka's

main house, decorated by Branch 95 with beautiful "kilimy," served as the setting for Friday night's opening program. It was here that the ladies who had traveled from Detroit, Philadelphia, Boston, Washington, New York, New Jersey, and Connecticut went out of their way to meet and greet each other. The Friday evening agenda began with a greeting from the conference Chair, a wine tasting, an art exhibit, and a book reading and signing. The wine, which came from local Hudson Valley vineyards, was much appreciated by the women who had braved poor weather to be present at this function.

The art exhibit, organized by Ulana Hajdar, was a wealth of talent displayed in an eye-catching manner. The works of the following Ukrainian women artists were featured: Oksana Cehelsky Klapiscak, Anya Farion, Jaroslava Gerulak, Irene Homotiuik Zie-lyk, Olga Maryschuk, Christina Saj, Ulana Salewycz Hajdar, Ilona Sochynsky, Zoriana Sokhatska, Mariana Szczawinsky Crans, and Halyna Tytla. The individual artists' styles and mediums were briefly described by Ms. Hajdar.

Later that evening, with everyone comfortably seated with wine in hand, the lights were dimmed, and author Irene Zabytko was introduced to the congenial group. Ms. Zabytko is a bilingual, first-generation Ukrainian American who grew up in the Ukrainian Village of Chicago. She is the author of *The Sky Unwashed*, a novel about Chernobyl, which has received numerous awards. During this conference, however, Ms. Zabytko's presentation focused on her latest book, *When Luba Leaves Home*. This book tells a classic

*Irene Zabytko, Martha Jarosewich-Holder,
Marianna Zajac, and Oksana Xenos.*

story of growing up in America's melting pot, and most of those present quickly identified with Ms. Zabytko's characters as she read an excerpt. There were many lively and eager questions from the audience and the line to purchase this newly released book wrapped around the lobby. Ms. Zabytko graciously took the time to individually sign all books – even for those women who bought two and three copies for daughters, sisters, friends, and cousins.

On Saturday morning, the conference was officially kicked-off with an upbeat and positive opening address from Marianna Zajac, Conference Chair and President of the Central NY Regional Council. Ms. Zajac recounted the impetus behind the conference – an attempt to bring together women of the Ukrainian community, no matter what their profession, what their principal language, what their organizational beliefs. UNWLA President Iryna Kurowyckyj was then invited to the microphone for her introductory remarks. The president spoke of the bigger picture of the women's movement. She touched on the fact that we, as women in the United States, have an obligation to better our own lives as well as the lives of our sisters in Ukraine, and then focused on the issues of our organization that must be addressed.

Saturday's opening seminar, Legal and Financial Fitness, was presented jointly by Oksana Xenos and Zoriana Stawnychy. Most UNWLA members are familiar with the dynamic Ms. Xenos. She is an attorney and specialist on tax-exempt organizations with the US Dept of Treasury in Washington D.C. At this seminar, however, she spoke of what qualifies and what does not qualify as a charitable deduction and on several other pertinent issues to today's society, among them, identity theft. Ms. Stawnychy, a Certified Financial Planner and the owner of Stawnychy Financial

Services, Inc., a financial planning firm and Registered Investment Advisor, offered solid, practical, and indispensable advice on how to take steps to ensure one's financial health and stability. Together, this team provided indispensable insight on financial and legal planning and entertained many vital questions posed by the audience – primarily on estate planning and personal investment portfolios. It was a challenge for the organizers to bring this session to an end

Luba Siryj, presently employed as an Information Technology Architect with IBM, is a member of UNWLA Branch 4 and an organizer of past conferences and conventions. Ms. Siryj captured the audience's attention with a lighthearted approach to aging, which was entitled "Forever Young." She concluded with the assertion that age is but a state of mind, and her vivacious yet common-sense approach was a hit, leading to much discussion and humor over the lunch break.

Following lunch, the conference was divided into two tracks. Track 1 covered Women's Health Issues, Heart & Mind, and Elder Care; Track 2 covered Communications, Careers in a Male Dominant Society, and Stress Management. Participants were, of course, free to join any seminar in either track; however, in order to provide as broad an array of topics as possible in the span of one weekend, concurrent sessions were necessary.

Dr. Tatiana Zazula, who earned her Ph.D. in Basic and Applied Neurocognition and has worked within a broad base of neurological and psychiatric disorders, delved into the differences between the male and female brains and how this difference results in reactionary variances between the two. She currently has a private neuropsychological practice in New York City. Dr. Zazula's extensive research and evolutionary perspective gave the audience a better understanding of the challenges faced by today's over-extended woman and why she handles these challenges the way she does.

The communications topic was approached by two experts in the field: Roma Hadzewycz, editor-in-chief of *The Ukrainian Weekly*, and Gina Hancher, Director of Product Publishing and Design at Forrester Research in Cambridge, MA. Ms. Hadzewycz shared her insight into the process of running a weekly newspaper and spoke of the components of a well-written article or editorial. Ms. Hancher shared her personally acquired knowledge on business presentations and the power of effective oral communication. She emphasized the fact that this is a learned skill and should be shared with children as early as possible in their development. The communications duo was barraged with questions.

Jaroslav Kurowyckyj, Vera Staruch, Marianna Zajac, Dr. Natalia Martynenko, Mr. Martynenko, and Iryna Kurowyckyj

Dr. Marta Kushnir, a board certified internist and current secretary of the Ukrainian Medical Association of North America (New York Chapter), spoke on women's health issues. The main point made by Dr. Kushnir was that, as women, we have different medical needs and different parameters than men. Most studies and generalizations in the medical field reference males. Dr. Kushnir touched on medical issues that many were not familiar with and then she responded to numerous questions.

"Careers in a Male Dominant Society" featured four professional and very qualified ladies in different areas of expertise. This panel was moderated by Nadia Ratycz, project manager and the only female in a department of 140 at Bayer, Inc. Ms. Ratycz is a Member of the Board of Directors of the US Ukrainian Society of Engineers. The discussion panel included Oksana Mulyk, Dr. Ivanna Ratycz, and Oksana Rawlyuk Protenic. Ms. Mulyk is presently the Director of Payroll Reconciliation and Data Integration at ADP. Dr. Ratycz was a tenured professor of German language and Literature from 1960 to 2000 at Rutgers University, where she was one of the first tenured female professors. She has been a member of the UN-WLA since 1957 and was bestowed the title of "Honorary Member" in 1999. Ms. Protenic is currently a professor of music at the State University of New York Conservatory of Music at Purchase. Each participant described her personal road to success and achievement and what sacrifices or proactive steps she had to take in order to be accepted on the same level as the men working in her field.

The topic of "Elder Care" was presented by Irene D'Alessio. Ms. D'Alessio, who holds a Masters in Social Work and has served for 20 years as a social

worker with the elderly, regularly contributes articles to *Our Life* on this subject. She is a strong advocate for and cares deeply about the elderly and her presentation shared her depth of knowledge and experiences. The session, which dealt with many issues that will affect each of us at some time in our lives, was invaluable.

The next and last session of the day was a hands-on subject of extreme import to today's professional woman – stress management. Vera Kaminsky, who has recently opened a "Curves for Women Fitness Center" in Richboro, PA and studies Jin shin jyutsu (similar to acupuncture), closed out the afternoon with much appreciated stretching exercises, meditation, and examples of relieving stress through each of our five senses. After a short break, conference participants and guests assembled in the main lobby for a cocktail hour.

At the banquet that evening, conference chair Marianna Zajac, after expressing her hopes for the outcome of the event, read letters of greeting from Senator Hillary Clinton and Governor George Pataki. Ms. Zajac was then presented with a colorful bouquet of flowers from Eva Panchyshyn and Renata Zajac, two of the "younger" members of the weekend's events, in gratitude for her efforts to engage this age group into community discourse and activities.

It was at this point in the program that UN-WLA President Iryna Kurowyckyj presented a "Certificate of Achievement" to Branch 95. The certificate cited branch members for their outstanding efforts in public relations, within and outside of the Ukrainian community, since the branch's inception twelve years ago, and in particular, for planning and hosting this conference.

The banquet program included a brief speech from Dr. Natalia Martynenko of the Ukrainian Consu-

late in NYC, songs performed by Charivnyj Homin of Watervliet, NY, and the introduction of the Women's Health Fund by Martha Jarosewich-Holder. Ms. Jarosewich-Holder is currently a hydrologist for the World Bank and is the newly elected UNWLA Environmental/Health Issues Chairperson. She shared her vision of how, by partnering with available resources here in the U.S. (such as UMANA) and in Ukraine (Soyuz Ukrainok), we can provide information, education, and resources to help Ukrainian women help themselves. She stated that with our broad range of available expertise, know-how in community activities, and spirit of volunteering, we can make a significant contribution to these women.

Comedienne Luba Goy, who was scheduled to perform at the banquet, had to cancel at the last moment as the airport in Toronto, Canada, was closed due to an ice storm. Nevertheless, she offered kind and heartfelt words of support for the goals of the conference and for the women's health initiative.

Sunday's sessions began after Mass at Holy Trinity Ukrainian Catholic Church. "The Ukrainian Woman in Two Worlds" was moderated by Renata Zajac, who currently works as a financial analyst in the Exchange Traded Derivative at UBS Warburg. There were three panelists: Eva Panchyshyn, a practicing attorney in Newburgh, NY; Anna Khomenko, who holds a Masters in International and Comparative Law and is employed by Human Rights Watch in NYC; and Gina Hancher, who graciously agreed to participate in a second panel after presenting on oral communication skills during Saturday's sessions. The panelists spoke of their most challenging experiences within the Ukrainian community, how they prioritize their lives between the Ukrainian community and their 'outside' lives, how to feel comfortable in two very different cultures, and how community involvement has strengthened them each as people and, more specifically, as women.

Following this was a presentation on HIV/AIDS statistics in today's Ukraine. Presenter Hanya Krill is a certified press representative at the UN and chief editor of Brama's 'UkraiNEWStand', is the Chief Operation Officer and co-owner of the Brama.com web-portal, and has been working on anti-trafficking initiatives and related women's issues since 1998. Ms. Krill also highlighted the latest status of the immense problem of trafficking of women in Eastern Europe. In her seminar, Ms. Krill made it clear that we, as Ukrainian American women, have an obligation to help educate our sisters in Ukraine on these urgent issues.

The next seminar was given by Nadia Petryk and Zoryana Mishtal. Under discussion was "Fourth Wave Challenges." Ms. Petryk, a lawyer by profession in Ukraine, arrived in the US in 1992 and is pres-

ently employed in the Law Library of the University of Pennsylvania. Ms. Mishtal, a chemical engineer by profession in Ukraine, immigrated to the US in 1994 and is now a practicing Licensed Optician with an AS in Ophthalmic Dispensing and Design. Both are active members of the UNWLA. Each described her perspective of the various challenges faced when entering the Ukrainian American community, and both shared their views on the wealth of support UNWLA sister-members have freely offered to them.

The final session of the conference was held on Sunday afternoon. Marianna Zajac headed a discussion entitled "Transitioning UNWLA into the 21st Century – can it be done?" After her presentation, the floor was opened to suggestions, constructive criticisms, and general comments. It is interesting to note that the audience for this conference was a mix of younger and older women, some fluent in Ukrainian and some not, some UNWLA members, and some non-members. This conference was the very first all English-language conference sponsored by the UNWLA, designed with the purpose of attracting ALL women of the Ukrainian community. As the honest discussions ensued and the debates surfaced, it was clear that the deep-rooted issues were not going to be solved at one forum. However, the beginning of much-needed dialog and discussion has sparked much initiative. One wonderful result is the response of young conference participants. An article in the near future will describe this indispensable group's reaction to the conference and to the questions posed by this final session.

As the saying goes, all good things must come to an end. Reluctantly, participants and panelists said their good-byes. It is fair to say that the ambience of the entire weekend was one of friendship and kindredship. Inclement weather prohibited a larger number of participants, but this allowed a much more intimate atmosphere. The original goal of the conference became a reality. When surveyed on the conference evaluation sheets whether this year's guests would be interested in another such conference, replies ranged from "Yes" to "Yes, Yes" to "Absolutely." Congratulations to each member of Branch 95 and especially to conference co-chair Vera Staruch, for their hard work and initiative on planning this exciting, memorable and exceptionally well-received event!

Editor's note: This article was prepared by Marianna Zajac, Conference Chair and President of Central NY Regional Council, and Renata Zajac, Member Branch 95 and member of the UNWLA National Auditing Committee. We thank both writers for their prompt and conscientious work in producing an interesting and comprehensive report on the conference in time to meet our publication deadline.

A Reason to Celebrate

by Lisa Calice

In the May 2001 issue of Our Life, we published "Ukraine Adoption," Lisa Calice's heartwarming story about the joys and agonies of becoming a mother. Two years later, we are pleased to share with you the equally heartwarming sequel to this story. The author is a member of UNWLA Branch 115 in Detroit, Michigan.

The author with her children – Olena, Vlady, and Leyna.

As a very young child, I had an intuitive awareness that Mother's Day and Father's Day were very special. I have fond recollections of creating a "pet rock" for my dad and a macrame hanger for my mom to mark the two holidays, and remember as well "helping" my dad and two siblings prepare a Mother's Day breakfast-in-bed, which my mother enjoyed in spite of any shortcomings. The macaroni art projects, paintings, homemade greeting cards, and coupon booklets promising special chores, all had special significance. After all, moms and dads were special people and deserved to be honored. How simple it all was. Almost as natural as breathing.

Many years later, when I married and looked forward to becoming a mother myself, Mother's Day was still a day to honor my mother. But it was also a day that filled me with hope of what was to come. I knew that it would soon be my turn to be a parent and share my life with a child or children of my own. As time went by, however, Mother's Day became a milestone, marking each childless year as it passed. The grief and loss I felt were profound, but in retrospect, they helped me gain a valuable perspective that made me more appreciative of what I had and made me un-

derstand that motherhood and fatherhood are precious gifts. I learned, through not having a child, what an awesome honor and privilege it is to be responsible for a child and to love a child, whether or not I was the one who brought him or her into this world!

The most humbling experience of being an adoptive parent is to be entrusted with the future of another mother's child. In my case, there are three beautiful young lives that remind me every day that this is the most important job I will ever have. And though I did not attain motherhood in the traditional manner, my role as a mother gives me many compelling reasons to feel special and to celebrate Mother's Day.

The first Mother's Day with my three children had a dream-like quality. It was a lovely spring day and I had been a mother for six whole months. My children were five, six, and seven at the time, and having just emigrated from Ukraine half a year earlier, they had no idea what Mother's Day in America meant. As their adoptive mother, how could I have imagined what this day really meant, for me or for my children? My first mistake was in thinking that Mother's Day was *my* day. I could not have been more mistaken.

Sitting in church that Mother's Day morning, my children fidgeted as I dreamed of the beautiful red carnation – the once illusive symbol of motherhood – that would be mine at the end of liturgy. I was now entitled to it, and I strolled proudly up the center aisle of the church in my brand new Mother's Day attire to claim my prize. My children, who always clung to me and would not risk letting me out of their sight for a moment, followed me. And at the front of the church, as *all* of us received blessed flowers from the priests, I realized that it was not *my* day after all. I was overlooking something very important.

Following the church service, my husband took us to a Mother's Day brunch. My children misbehaved. They picked at their food, whined, squirmed, and were quite disagreeable. They could have care less about this brunch, let alone this day. I tried to make the most of the situation, but in the end, it was a day no one enjoyed – least of all me. My first Mother's Day was nothing like what I had imagined it would be, and perhaps it was unrealistic and even a little selfish of me to have had such high expectations.

My children and I had openly discussed their birthparents, even when communication had been quite a challenge. When they first became our children, their birthmother was "druha mama" – the other mother – and I understood them well enough to know that they missed her and loved her. And yet, on this Mother's Day, I had neglected to acknowledge the mothers who were so conspicuously absent. And while my intentions were good and my heart was filled with an abundance of love for my new children and a great joy at having become their mother, I had forgotten something. I had viewed the day as something due me – a birthright coveted at the expense of everything else.

My perspective on Mother's Day has changed from what it was that first idealistic year. In truth, it is still evolving. And as difficult as it has been for me to deal with such disappointments, I have come to understand that my children were grieving on this day of celebration, grieving for the loss of all things familiar – their birthparents, birth country, their caregivers, and their friends. Considering this, it is not surprising that they were less than enthusiastic about celebrating a day called Mother's Day, with someone who was, in so many ways, a stranger.

Because of this strangeness, every one of us

viewed that first Mother's Day from a different perspective and, unfortunately, our expectations based on those viewpoints did not mesh. After two years together, we are still strangers in many ways. Some days my children are not even sure if they like me all that much. They have no control over anything that has happened to them in their short lives, and now they face yet another Mother's Day with me, without ever having said goodbye to their birthmothers. How brave these little souls must be to face their grief amid the expectations of this special day.

This year will mark my fourth Mother's Day. It looms somewhat ominously, like a spring storm. There is no telling how much rain we will get. Now that my children are in school, Mother's Day is not just one simple day – it is more like an entire season. At school, there will be events honoring all mothers; my children are excited to be involved in doing something special for me, yet the world they live in has no wonderful party planned to remember the mothers who gave them life, a mother they miss and sometimes hate because she is not part of their lives.

This Mother's Day, I am looking forward to wearing my favorite pin. It is a beautiful gold-colored Winnie-the-Pooh pin, given to me by a dear friend. It says "Mom." When I pin it to my dress, I will smile, because this is who I am now. This year, I am looking forward to celebrating what is most amazing about my motherhood: growing in love and wisdom and building a relationship with my three children in spite of all the obstacles we face. Our brief time together has not always been blissful, but it has been in all ways miraculous. I plan to enjoy this Mother's Day, whatever it may bring, and however stormy it may be. And this year, I will not forget to acknowledge the women who brought them into this world.

I do not know how Mother's Day 2003 will turn out, but I am certain that it will begin very early in the morning. There will be many wet, doggie-breath kisses from the Golden Retrievers pouncing on me until they are certain I am awake. If I am lucky, there will be breakfast, or least coffee, in bed. From my children, there are sure to be smiles, hugs and kisses, beautiful handmade greeting cards, school projects, and many other surprises. Sitting here tonight, reflecting on past Mother's Days and looking forward to new ones, I can't complain.

Happy Mother's Day

IRS Workshops for Tax Exempt Organizations

The IRS's Exempt Organizations Customer Education and Outreach office is conducting a new series of free, one-day workshops designed for small and mid-sized exempt organizations in various locations throughout the United States.

The workshops, presented by experienced exempt organizations revenue agents and tax law specialists, explain what exempt organizations must do to maintain their tax exempt status and comply with tax obligations. So far this year, workshops have been conducted in San Francisco, Jacksonville, Las Vegas, New Orleans, Seattle, Kansas City (KS), Durham (NC), Garden City (NY), and Indianapolis (IN). The locations and dates of the upcoming workshops are as follows:

Harrisburg, PA	June 3, 4 & 5
Detroit, MI	June 17, 18 & 19
Albany, NY	June 24, 25 & 26

The following workshop topics will be presented:

Exemption and filing requirements. Basic requirements for the most common types of exempt organizations. Tips on record-keeping and on completing and filing Form 990.

Unrelated business income tax. The definition of unrelated business income, common examples, and common exceptions. Filing requirements for Form 990-T.

Public inspection and disclosure. Overview of the information available for public inspection. Disclosures required for fund-raising solicitations.

Employment taxes. Classification of employees, taxable payments, filing requirements.

Gaming activities. Reporting requirements for exempt organizations participating in gaming activities. Types of taxes assessed on gaming activities.

Audit process. Types of IRS audits, records required, and how the process works.

To register for these workshops, you may call the IRS Tax Exempt and Government Entities Customer Services at (877) 829-5500 (toll-free). Select the "Exempt Organizations" option. Tell the representative you want to register for an Exempt Organizations workshop

You can also register by e-mail. Point your browser to www.irs.gov/charities/topic/index.html Click "Calendar of Events" in the Topics list. Download and complete the registration form for the "EO Workshop" and e-mail the form to tege.eo.ceo@irs.gov

Once your registration is confirmed, you will be sent a letter with a map and directions to the location of the workshop. Workshops are limited to approximately 75 attendees and are filled first-come, first-served.

Oksana Xenos is an attorney and tax law specialist with the U. S. Department of Treasury in Washington, DC. She is also a retired Lieutenant Colonel (JAG Corps-USAR) and Foreign Area Officer qualified in dual specialties (Ukrainian and Greek). Ms. Xenos received her law degree and her MA and BA from Wayne State University. A member-at-large, she serves as parliamentarian of the UNWLA.

The information provided here is of a general nature and is not intended to address the specific circumstances of any individual.

ВІСТІ ГОЛОВНОЇ УПРАВИ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ГОЛОВА СУА Ірина КУРОВИЦЬКА

**Щиро вітаємо новообрану голову
Окружної Управи Округу Нью-Джерзі
Катерину Воловодюк!**

Дорогі союзянки та читачі журналу!

4-6 квітня 2003 р. на чудовій оселі Українського Народного Союзу “Союзівка” в горах Кетскіл при засніженій погоді відбулася дуже ділова Конференція “Жінка у 21-му столітті”.

З великою приємністю я дивилася на молодих жінок, які зіхалися з різних куточків Америки, щоб ділитися своїм професійним знанням з учасниками Конференції. Такі цікаві і конечні для нашого життя інформації, які нам подавали доповідачі, вказували на те як варто було бути учасником цієї Конференції. Коли б ми бажали здобути таку інформацію в американському світі за такі семінари мусіли б заплатити дуже дорого. Однак багато з нас не взяло участі і не підтримало цю імпрезу.

До всіх питань підходили жінки з професійного досвіду. І учасники, і доповідачі багато скористали з цієї зустрічі. Конференція дала всім нагоду запізнати нових друзів, відновити давні знайомства та розказати про їх професійну працю. Відчувалося, що молоді жінки, народжені в Америці, не має значення з котрого покоління чи новоприбулі, турбуються Українськими інституціями, Україною без огляду на їх професію чи вік. Всі бажують покращити та затримати, що вже існує.

Маріянні Заяць і 95-му Відділу належить признання за великий вклад праці у зорганізування і проведення Конференції. Мала група жінок взялася за велике діло і довели його до кінця успішно і корисно.

Конференція дала нагоду молодим професіоналісткам проявити свої здібності та виступити з порадами у різних ділянках, також, як кажуть американці почати Net working. Слухаючи їх професійні поради, багато могли застосувати їх у своїх потребах: чи це з IRS, чи з фінансами, чи здоров'ям духовним і фізичним. Про все була мова. В майбутньому членки, напевно, зможуть запросити цих професійних молодих жінок до своїх відділів на програму та використати їх талановите знання, бо це переважно доньки союзянок.

Маріянна Заяць яка найбільше працювала у підготовці цієї імпрези, мала візію, бажання та добру волю, щоб дати нам усім можливість пережити ті цікаві дні та набрати нового знання. За це їй слава!

Комітет видав програмку Конвенції, де поміщено багато привітів і оголошень з цікавим лого “Жінка в українському одязі обіймає світ”, яке приготувала Леся Орлан – членка 95-го Відділу, лого появилася на торбах, горнятках і на програмці.

У п'ятницю вечором у гарній дружній атмосфері у вестибюлі головного будинку “Союзівки” розпочалася вечірня програма. Відкрила конференцію Маріянна Заяць, вона

привітала присутніх і передала даліше ведення програми Глягі Гайдар, яка познайомила присутніх з виставкою жіночої творчості, що була розложена у бібліотеці. Відтак було прийняття вином і сиром. Вечір продовжувався читанням уривків книжки “Коли Люба залишає дім” (When Luba Leaves Home) авторкою Іреною Забитко. З приємністю присутні слухали про її рішення стати письменницею. Після закінчення програми – всі швидко стали в чергу, щоб купити книжку, яку авторка радо підписувала.

Субота була заповнена численними доповідями, які проходили так цікаво. Хоч програма була переповнена, однак було велике відпруження і всі учасники брали участь у всіх семінарах.

Ірина Куровицька, голова СУА у своєму слові порівнювала як бути головою СУА і Національної Ради США.

“Фінансові і легальні поради для жінок” – д-р Оксана Ксенос і Дзвінка Ставнича. “Завжди молодість - вік це лише число” – Люба Сіра.

Відтак продовжувалися семінари в двох окремих залах.

“Ефективна комунікація” – головний редактор “Ukrainian Weekly” Рома Гадзевич і П. Ганчар. “Професія домінована чоловічим світом” – д-р Іванна Ратич, Н. Ратич, О. Мулик. О. Протеник. “Напруження (stress) в дома і в праці” – Віра Камінська. “Серце і мозок” – д-р Т. Зазуля. “Дбання про здоров’я” – д-р Л. Кушнір. “Піклування старшими і немічними” – І. Д’Алессіо.

Вечором відбувся бенкет. Через негоду було закрито летовище в Торонто, не прибула Люба Гой, так що вже була велика шкода, бо молоді жінки люблять її гумор. Головний доповідач вечора д-р Наталія Мартиненко, консул України в Нью-Йорку.

Голова СУА мала нагоду привітати присутніх і подякувати за їх участь та від Екзекутиви вручити грамоту вдячності Маріянні Заяць та 95-му Відділу за їхню велику працю. Грамоту спільно вручали присутні членки Екзекутиви Оксана Фаріон (заступниця голови у справах культури), Ірина Стецьків (вільний член Екзекутиви), а голова СУА Ірина Куровицька відчитала текст грамоти.

Заповнив програму на бенкеті виступ Марти Яросевич, референтки екології при Головній Управі СУА, прозірками про здоров’я жінки в Україні. Кілька гуморесок прочитала працівниця Союзівки Соня Семенишин та виступила вокальна група “Чарівний гомін” з Вотерфілду.

У неділю після літургії почалися знову виступи. “Українська жінка в двох світах” – К. Заяць, К. Панчишин, Г. Ганчар і А. Хоменко. “Четверта хвиля” – Н. Петрик і З. Мішталь. “Продаж жінок і статистика сніду в Україні” – Г. Кріль. Цікаво було те, що була така відпружуюча атмосфера незважаючи на те, що програма була навантажена. Присутні були зацікавлені виступами, й уважно слухали.

На закінчення Маріянна Заяць проаналізувала працю СУА і порівняла з іншими жіночими організаціями. Проходила жвава дискусія. Можливо, що молодше покоління прогляне всі можливості і нам подасть свої думки.

У нашій громаді є багато освічених і цінних молодих жінок, тому можна було б частіше організувати подібні конференції.

Розпочинаємо на інтернетівській сторінці СУА дві дискусійні групи. Одна буде складатися з членок СУА, які бажають поділитися різними думками, друга для громади. Повідомляємо, щоб дістатися на цю сторінку, потрібно переслати до канцелярії СУА інформації електронною поштою UNW@UNWLA.ORG, до котрої категорії ви належите, адресу та телефон.

На світі запалає покинутий вогонь моїх пісень.

Леся Українка

ЛИСТИ КРІЗЬ СТОЛІТТЯ

Життєпис геніяльної Лесі Українки, творчість якої яскравою зіркою сяє на небі світової поезії, хвилює кожне українське серце. Для всіх членок 62-го Відділу СУА у Глен-Спеї її ім'я дороге ще й тим, що ця мужня талановита жінка є патронкою Відділу. Отож не дивно, що з року в рік звертаємось до її поезії і думок, та й не тільки у Лесині уродини, а часто, коли йдеться про вміння переборювати негаразди.

У цьогорічне Лесине свято союзанки Глен-Спею мали на меті поділитися зі всіма радістю: вийшов другий наклад книжки про Леся Українку “Листи так довго йдуть...”, видрукованої у Києві (вперше книжка вийшла накладом у 500 примірників у травні 2001 р. до Конвенції СУА). Видання вміщує 184 листи, написані членами родини Косачів з 1888 до 1945 рр. Ще не так давно ми з хвилюванням читали про унікальну архівну знахідку у Слов'янській бібліотеці в Празі. І ось знову приємна подія – друга поява очікуваної книжки, яку не всі змогли відразу купити.

Відрадно, що саме у Рік Родини, оголошений Українською Греко-Католицькою Церквою, маємо щастя тримати в руках це видання. Горді ми ще й тим, що саме завдяки рішенням Головної Управи СУА та конкретним діям небайдужих свідомих українок архів оперативно опрацьовано і листи підготовлено до друку.

Щира дяка всім, хто з любов'ю спричинився до цієї святої справи, і у першу чергу шановним голові СУА Ірині Куровицькій, спонсору видання д-ру Іванні Ратич, упоряднику Світлані Кочерзі, авторові післямови Оксані Сліпушко та голові Комітету проекту і редакторові книжки Ірені Чабан.

Книжка цікава і потрібна для усіх поколінь. Головна тема її – родинні стосунки, турбота за ближнього і недужого. Цей безцінний скарб зберегла сестра Лесі Українки,

Марія Гугель.

біограф родини Ольга Косач-Кривинюк, що довгий час мешкала у Празі.

Тепла сімейна атмосфера, повага до батьків, глибока культура спілкування між рідними, друзями, щира зацікавленість долею кожного вражає, захоплює... У своїх творах Леся Українка промовляла від імени народу. Високий бунтарський дух та сила її глибокого слова будили принижених. І ось перед нами незвичайна Леся – домашня, ласкава, терпляча, а інколи й беззахисна перед тяжкою недугою, втомлена вічними мандрами у теплі краї. По-дівочому ніжна з рідними, й ділова та зосереджена у розв'язанні суспільних чи видавничих питань. Де б не була поетеса – звідусіль до неї йшли сердечні листи.

Головними авторами листів є сестра Ольга та її чоловік Михайло Кривинюк і мати Олена Пчілка. У нелегкі часи жили вони. Друга пол. XIX ст. чи не найтяжчий період переслідування культури, мови в підросійській Україні, де, як писав Іван Франко, грізно стояло питання жити чи згинати українській

Учасниці Лесинога свята.

Ліворуч Люба Пищимуха, Марія Гугель, Тамара Михолай, Ганна Пищимуха.

Світлив Карел Кондрат.

нації. І протистояла такому злу різнобічна діяльність Олени Пчілки. Вихованню власних дітей надавала вона особливого значення: вчила любити народ, його культуру, історію, пізнавати чужі мови і культури. Сама ж була прикладом: вдома розмовляла тільки українською мовою. Перейняли діти мамину науку. Гордились своїм походженням.

Читаеш листи мудрої, люб'ячої матері до Лесі і розвіюється міф, який подавали радянські літературознавці про надмірну суворість до дітей, заздрість до творчих успіхів талановитої доньки.

Як рідного прийняли Косачі у свою родину Михайла Кривинюка. Для Лесі він став духовним побратимом, надійним другом і прекрасним лицарем. Саме він супроводжував Лесю у найтяжчу її подорож до Мінська до коханого Сергія Мержинського, чие життя згасало. Вольовий, цілеспрямований, Михайло до останніх днів захоплювався Лесиною мужністю, морально і матеріально її підтримував. Зразком шляхетності і великої любові між сестрами є листування Лесі та Ольги Кривинюк. Скільки тут тепла, взаєморозуміння, такту і турботи!

Лише кілька листів від Ольги Кобилянської, адресованих Лесі, засвідчують щире дружбу між двома талановитими жінками. Відома письменниця з Буковини сердечно вітає Лесю з нагоди шлюбу з Климентом Квіткою,

радіє цій події у житті літературної посестри.

Століття відділяє нас від часу, коли жили Косачі. Але вони близькі і зрозумілі нам, а ласкава і спокійна Леся з листів стає ще ріднішою. Розуміючи її хвилини відчаю, ми ще більше захоплюємося силою її духу і розуму.

Сторінки життя прекрасних людей озвучили союзники Анна Пищимуха (Олена Пчілка), Ляля Саляк (Леся), Любов Пищимуха (Ольга), Марія Гугель (Товаришки і приятелі). Ранню поезію Лесі Українки "Надія", що стала символічною у житті поетеси, прочитала на святі юна Оксана Ковалик.

Тамара Лихолай, читаючи листи Ізидори Косач, наймолодшої сестри Лесі, поділилася ще й спогадами про зустріч із нею тут в Глен-Спею. Драматична доля Ізидори – через важке воєнне лихоліття, табори і сибірську каторгу – привела її до США. Незадовго до смерті вона побувала у своїх приятелів у мальовничому кутку Кетскільських гір Глен-Спеї.

Народне вбрання учасниць, звуки улюбленого в родині Косачів фортепіано, близька і рідна Леся на портреті у вишитому волинському рушнику, (оформлення мистецької референтки Анни Бідяк), з любов'ю оформлена Христиною Саляк-Шабловською програмка – все створювало задушевну родинну атмосферу свята.

**Святослава Гой-Стром, пресова референтка
62-го Відділу СУА у Глен-Спеї.**

“ВИШИВАНІ ВЕЧОРНИЦІ” 106-го ВІДДІЛУ

У Гартфорді, КТ., відбувся вечір “Вишивані вечорниці”, який організував 106-ий Відділ СУА ім Олени Теліги.

Приємно було привітати союзянок і гостей, які зібралися на наше свято. Голова Відділу Галина Шулевська відкрила вечір і, привітавши присутніх, передала ведення програми Зоряні Мішталі. З. Мішталі познайомила гостей з членами ансамблю “Львів’яни” та запросила до веселого танку. На вечорі звучали гуморески, була розіграна лотерея, а

виграні призи збідьорили гостей.

Присутні були одягнені у вишиванки, а запропонований “Марш вишивок” дозволив краще оглянути ці неперевершені витвори людських рук.

Вечір пройшов у щирій родинній атмосфері. Всі були щасливі та радісні, знаючи, що наша праця важлива і належно оцінена там, де живе душа українця.

Зоряна Мішталі,
пресова референтка.

33-й ВІДДІЛ У ПАРМІ

Недавно, відбувши різдвяну зустріч, членки 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки у Пармі 2 березня ц.р. знову зібралися у своїй ошатній домівці, щоб започаткувати цикл весняних свят.

Вступним словом і сердечними побажаннями здоров’я і добра членкам, їх родинам, гостям, яких завжди радо вітають союзянки, свято відкрила голова Відділу, вмілий організатор Оля Дем’янчук. Вона привітала голову УЗО Василя Ліщинецького з дружиною, гостей з Акрону – подружжя Брехун та Мягких, Почесних членок СУА Ірину Кашубинську, Іванну Шкарупу, голову 12-го Відділу СУА Дарію Федорів, також привітала членку 33-го Відділу Олю Ільчишин з успіхами в навчанні та наукових дослідженнях в галузі астронавтики її внучки Улянки Городиської – учениці Senior at Padua Franciscan High School, про яку писали журнали “Наше Життя” (квітень 2001 р.) і “Клівленд” (лютий 2003 р.). Успіхи українських дітей є гордістю всієї нашої громади.

Дальше ведення вечора перебрала куль-

турно-освітня референтка Відділу Олена Хміляк. Про великодні традиції розповіла Оксана Шараневич, яка закінчила свій виступ віршем “Я бачила, як різали вербу”.

Про звичай “колодки” у рідному селі Угринові та селах Львівщини розказала Почесна членка СУА Ірина Кашубинська. Поему “Мова про мову” читали Олена Хміляк і Люба Боднар, гуморески – Оксана Келлер

Користуючись нагодою, присутні привітали з ювілеєм багатолітніх членок 33-го Відділу Ірину Дубас і Стефанію Балагутрак квітами, щирим словом та співом “многая літа”.

При каві й солодощах, згадуючи рідні домівки, гості почували себе щасливими і ще довго не хотіли розходитися.

Голова Відділу Оля Дем’янчук подякувала господарським референткам Єві Оліяр і Марусі Грабській та всім членкам і гостям за приємну зустріч.

Оксана Шараневич,
пресова референтка Відділу.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

50-ий ВІДДІЛ СУА ім. КНЯГИНИ ОЛЬГИ в АНН-АРБОР, МІЧ.

На перших сходинах Відділу 13 січня 2002 р. Номінаційна комісія подала список членів Управи.

Управа Відділу: голова – Оксана Гейс, секретарка – Оксана Стельмах, скарбник –

Любомира Чапельська. **Референтки:** організаційна – Стефанія Рогач, культурно-освітня – Дарія Роте, пресова – Ася Гумецька, суспільної опіки – Оксана Огар, стипендійної акції – Лідія Соя, референтка зв’язків і член Контрольної комісії – Наталія Гросман. Управу вибрано одногосно.

Сьогодні Відділ має 14 членок. 2002 р. провели 10 сходин і слухали 5 доповідей, які виголосили Наталія Гросман, Ася Гумецька, Ярослава Сенчишин, Євген Рослицький та Дарія Роте. У 2002 р. Відділ продовжував підтримувати двох стипендіатів в Україні, а також вислав грошову допомогу до Інституту св. Ольги в Бразилії. Влітку Відділ влаштував традиційний пікнік на оселі “Діброва”.

Отримуємо листи від стипендіатів, в яких вони розповідають про свої успіхи і дякують за допомогу. Листи надходять також від тих людей, яким Відділ висилає пачки з одягом.

Позаторік Відділ приєднався до акції допомоги професора Кобелецької, яка в знак подяки прислала власноручно вишитий образ Спасителя. Тепер цей образ став частиною хоругви, яку передали церкві Івана Хрестителя в Детройті.

Останні річні сходини відбулися 29 грудня у новій оселі подружжя Огарів. Присутніх було понад 20 осіб. Усі гарно провели час у товариських розмовах та колядуванні при смачній перекусці.

Ася Гумецька,
пресова референтка.

47-ий ВІДДІЛ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, Рочестер, Н.-Й.

Загальні збори нашого Відділу відбулися 2 лютого ц. р. з участю великої кількості членок. Зборами керувала президія: Дора Сторожинська (голова президії), Христина Ковч (секретарка). Окружну Управу Північного Нью-Йорку репрезентувала Стефанія Стенфільд. У Відділі маємо 52 членки.

Нову Управу Відділу вибрано у такому складі: голова Відділу – Марія Лилак, заступниці голови – Ірина Руснак і Анна Єйна, секретарка – Дора Сторожинська, скарбник – Аріядна Бах.

Референтки: фінансова – Марія Костів, пресова – Аріядна Бах, музейна – Тетяна Шутер, мистецька – Христина Ковч, організаційна – Марія Крамарчук, стипендійна – Анна Чорнобиль, суспільної опіки – Катерина Лялька, зв’язків – Марія Лещишин, вільні членки – Емма Адамчук, Катерина Щур і Ольга Гану-

шевська, господарські – Катерина Лялюк і Анна Сахоцька, відповідальна за допомогу “Бабусям” Ірина Михайлюк, за відвідини хворих членок Ірина Гафтпович і Анна Єйна.

Контрольна комісія: Тетяна Шутер – голова, Тамара Гривнак, Люба Хома, Дарія Лесів, Ольга Червінська – членки.

Аріядна Бах,
пресова референтка.

33-ий ВІДДІЛ ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, Клівленд, Огайо

2 лютого ц. р. відбулися загальні збори 33-го Відділу ім. Лесі України. На збори прибуло 34 членки. Головою зборів вибрано Лукію Гриців, секретаркою – Євгенію Бенко. На зборах була присутня Почесна членка СУА Іванна Шкарупа.

До Управи Відділу вибрано: голова – Ольга Дем’янчук, заступниці – Емілія Русин і Люба Боднар, секретарки – Галина Ковалишин і Стефанія Балагутрак, скарбник – Лукія Медицька.

Референтки: організаційна – Стефанія Вільшанецька, культосвітня – Олена Хміляк, суспільної опіки – Марія Футей, Стефанія Балагутрак, Ірина Стахур і Люба Лешньовська, стипендійна – Емілія Русин, музейно-мистецька – Лукія Гриців, виховна – Ірина Стахур, господарська – Єва Оліяр, пресова – Оксана Шараневич, зв’язків – Олена Хміляк, архівар – Євгенія Бенко.

Контрольна комісія: голова – Ірина Дубас, заступниця – Леся Волошин, членки – Марія Антонів, Ірина Кріса.

Оксана Шараневич,
пресова референтка.

22-ий ВІДДІЛ СУА , Чікаго, Іл.

Збори відбулися 9 лютого ц. р. у присутності 26 членок. Зборами провадила президія у складі: Олена Харкевич – голова, Іванна Горчинська – секретарка. Олена Харкевич репрезентувала Окружну Управу СУА Чікаго.

Управу вибрано: Люба Шеремета – голова, Іванна Горчинська – заступниця голови, Софія Дідицька і Ірена Мицик – секретарки,

Дарія Менцінська – фінансова секретарка, Оксана Мельник – скарбник.

Референтки: Мирослава Бартофальв і Софія Залуцька – культурно-освітні, Марія Малецька – організаційна, Ольга Лишняк – стипендійна, Мирослава Шевчик – пресова, Люба Шеремета – відповідальна за передплату журналу “Наше Життя”, Іванна Городиська – бібліотекар, Олена Харкевич – архівар, Стефанія Форович і Ярослава Іванишин – суспільної опіки, Олена Харкевич і Валентина Цурковська – господарські.

Контрольна комісія: Надія Дзидзан, Іванна Савицька, Ольга Мартинюк, Іванна Городиська.

Мирослава Шевчик,
пресова референтка.

106-ий ВІДДІЛ ім ОЛЕНИ ТЕЛІГИ, Гартфорд, Конн.

Загальні збори Відділу відбулися 9 лютого ц. р. Головою зборів була Надія Гафткович, секретарювала Тереня Глух. Окружну Управу репрезентувала її голова Зоряна Мішталь.

Нову Управу вибрано: голова Відділу – Наталія Рудько, заступниця – Галина Шулевська, секретарки – Валентина Чудовська і Любомира Кінах, скарбник – Леся Шевчук.

Референтки: організаційна – Віра Ціропалович, мистецько-музейна – Олеся Коцур, культурно-освітня – Іванна Стахів, пресові – Зоряна Мішталь і Оксана Оприско, виховна – Ірена Бойко, суспільної опіки – Оля Якимів, стипендійна – Меланія Кузьма, зв'язків – Ірена Романелі, господарські – Лана Бабій і Соня Платош.

Контрольна комісія: Тереня Глух – голова, Ярослава Кукіль і Ірена Сивенька – членки.

Валентина Чудовська,
пресова референтка.

101-ий ВІДДІЛ СУА, Чікаго, Іл.

Загальні збори відбулися 13 лютого ц. р.

Управу Відділу вибрано у такому складі: Олена Шкробут – голова, Валентина Хринівська і Наталка Мицик – заступниці голови,

Оксана Ганушевська і Дарія Гірняк – секретарки, Лариса Еляшевська – скарбник.

Референтки: Валентина Хринівська – організаційна, Леся Коленська – культ-освітня, Марія Щерб'юк – пресова, Ганна Бискош і Уляна Гриневич – суспільної опіки, Марія Федашин – стипендійна, Марія Ганкевич, Оксана Крушельницька і Оленка Матвіїшин – імпрезові, Йоля Бискош, Анна Бискош і Марія Шпитко – господарські.

Марія Щерб'юк,
пресова референтка.

108-ий ВІДДІЛ СУА ім. ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ, Нью-Гейвен.

Загальні збори Відділу відбулися 16 лютого ц. р. Головою президії зборів була Рома Тибодо, секретарювала Христина Мельник. Окружну Управу репрезентувала Валентина Чудовська. Відділ має 18 членок.

Управу Відділу вибрано у такому складі: Галя Марків – голова Відділу, Христя Мельник – заступниця голови, Уляна Зінич – секретарка, Славка Горбата – скарбник.

Референтки: Марія Гуненко – культурно-освітня, Рома Тибодо – музейна, Анна Салемі – виховна, Надя Троян – стипендійна, Дарка Марків і Марі Анн Мікоскі – суспільної опіки, Марійка Антонишин – пресова, Дизя Брочинська – архівар і організаційна, Ліда Хома – імпрезова.

Контрольна комісія: Марта Рудик – голова, Рома Тибодо і Анна Салемі – членки.

**Щиро вітаємо нашу нову членку
Дозю Бистрянник!**

Марійка Антонишин,
пресова референтка.

34-ий ВІДДІЛ СУА, Коговз, Н.-Й.

Загальні річні збори 34-го Відділу відбулися 23 лютого ц. р. в залі церкви свв. Петра і Павла. Висловлюючи вдячність попередній Управі, присутні союзанки вибрали нову **Управу Відділу:** голова Відділу – Марія Мацюк, заступниця – Уляна Омецінська, секретарка – Зеновія Білас, скарбник – Катруся Барсигіян.

Референтки: суспільної опіки – Христя Кифор і Ольга Ракоча, культурно-освітня –

Дарія О'Ніль, господарські – Кароліна Бездух, Софія Поповська і Марія Савків.

Контрольна комісія: Стефанія Бачинська, Наталія Стемська, Віра Гарбач, вільні членки – Віра Галібей і Анна Гогоша.

Анна Гогоша.

**111-ий ВІДДІЛ ім. АЛЛИ ГОРСЬКОЇ,
Лос Анджелес, Ка.**

Загальні збори Відділу відбулися 2 березня ц. р. в присутності 13 членок.

Нову Управу вибрали у такому складі:

голова Відділу – А. Терлецька, заступниці – А. Божко і Л. Слободян, секретарка – З. Бігун, скарбник – Л. Тустанівська-Мур, вільна членка – Л. Козбур.

Референтки: імпрезова – Л. Кеске, заступниці З. Волос і Р. Вечерек, суспільної опіки – О. Козбур, стипендійна – Г. Полюга, пресова – М. Турчин, архівар – М. Огаренко.

Контрольна комісія: Л. Вусик, М. Огаренко, М. Хоркава.

М. Турчин,
пресова референтка.

До Суспільної опіки при Управі Союзу Українок Америки

Цього року пам'ятаємо сумну і страшну річницю в історії України – 70-ліття голодомору 1932-1933 рр. Під час сумівських сходин ми послухали гутірку про цей штучний голод і постановили відзначити річницю добрим ділом. Ми склали таблицю на цю тему і зібрали гроші на акцію СУА “Молоко і булочка наймолодшим школярам України” Ми дуже вдячні всім за їхню щедрість. Ми зібрали 720 дол. Передаємо Вам список жертводавців і фотографію нашого роя.

Рій має 11 дівчаток і 1 хлопця. Виховниці – Анна Покора і Люба Зелез.

Члени роя ЗІРКИ/ВОВКИ при осередку СУМА ім. ген. Тараса Чупринки, Гартфорд, Конн.

Ліворуч (перший ряд): Л. Зелез, Х. Пехник, Х. Стефак, Н. Чігер, Х. Уздейчук.

Другий ряд: Х. Бзовицька, А. Кебало, А. Вінарський, А. Покора.

Неприсутні Ю. Добоцак, Х. Платош, Д. Шафран.

ВІДЙІШЛИ У ВІЧНІСТЬ

ЛІДА ЛЕМІШКА

31 листопада 2002 р. відійшла у вічність в м. Балтиморі св. п. mgr. Ліда Лемішка. Вона народилася у священничій родині о. Івана і Олени (з дому Когут) Блавацьких в селі Товстеньке на Тернопільщині. Закінчила гімназію в Станиславові, а відтак фармацевтичний відділ Львівського медичного інституту.

Наприкінці Другої світової війни родина Блавацьких опинилася в таборі переміщених осіб в Німеччині. 1940 р. Ліда одружилася з лікарем Андрієм Лемішкою. Молоде подружжя приїхало до Америки і замешкало у Філадельфії. Незважаючи на складні умови життя, Ліда включилася у громадську працю США.

У грудні 1953 р. народився син Ігор. У тому часі д-р Андрій Лемішка продовжував професійне стажування в Трентоні, Н. Дж., а у 1955-1956 рр. був на військовій службі. У березні 1957 р. родина переселилася до Балтимору і тут Ліда продовжувала працювати у 59-у Відділі США. Кількаразово була вибрана головою, а пізніше аж до останніх днів була культурно-освітньою референткою. Була українською патріоткою з виробленим почуттям обов'язку служити своєму народові. Мала свої переконання і в громадській праці завжди шукала шляхів порозуміння, щоб вислід праці був на користь громади. У цьому допомагав їй вроджений такт і особиста культура.

Багато уваги приділяла молоді, радо готувала пластову молодь до Орлекіяда, готувала студентів до монтажів творів Івана Франка, на презентацію дебютанток до новорічних вечорів.

Ліда була щирою християнкою, вірною дружиною, люблячою матір'ю, яка виховала сина Ігоря відомим науковцем, професором молекулярної біології в Принстонському університеті.

Після проголошення Незалежності України Ліда кілька разів відвідувала Батьківщину, чекаючи її відродження, радіючи звукам української мови на вулицях Києва. Була оптимісткою, тішилася відновленням Києво-Могилянської академії, відновленням та поширенням Союзу Українок. Була переконана, що в цей важкий час потрібно допомагати сиротам, студентам, людям похилого віку, а тим більше людям у місцевостях, які потерпають від природного лиха.

Ще у вересні цього року Л. Лемішка цікавилася як проходить фестиваль у нашому місті, в якому брав участь наш Відділ для поповнення каси.

21 листопада її не стало. Осиротила чоловіка д-ра Андрія, сина Ігоря, сестру д-ра Дарію Коструб'як та родину. Осиротила нас – союзянок. Уся українська громада ще довго відчуватиме брак її оптимістичного, авторитетного слова.

Віriamo, що Її згадуватимуть як людину обов'язку у праці для ближнього, для своєї Батьківщини.

Вічна їй пам'ять!

Раїса Зелинська,
пресова референтка.

СТЕФАНІЯ ГНАТЧЕНКО

20 жовтня 2002 р. після довгої недуги померла Стефанія Гнатченко. Зустрілася вже зі своїм чоловіком, який відійшов у вічність шість місяців тому.

Стефанія з дому Костур народилася в Україні в селі Кобиловолоки поблизу Теребовлі на Тернопільщині. Дитинство вона провела із сестрами і братами серед багатих садів, якими славилася Теребовлянщина. Батько Стефанії був малярем-іконописцем і ще перед Першою світовою війною виїхав до Канади, де розмальовував ікони у церквах. Після закінчення початкової школи Стефанія закінчила середню освіту в Дрогобичі.

Воєнні події змусили родину залишити рідний край. Стефанія опинилася в Німеччині, де вивчала малярство, успадкувавши хист від батька. 1950 р. вона переїхала до Нью-Йорку і дістала першу працю маляра у театрі. 1952 р. одружилася з Михайлом Гнатченком. Вечорами вчилася на інженерських курсах, а згодом дістала державну працю у т. зв. "Корпусі інженерів", де працювала до пенсії.

1985 р. Стефанія стала членкою 1-го Відділу СУА, в якому через декілька років була стипендійною, імпрезовою референткою, членом Контрольної комісії. Постійно відвідувала сходи Відділу, дарувала свої твори на "фестивалі" та фінансово підтримувала Відділ. Спокійна і доброзичлива, глибоко релігійна та скромна, вона була приємною у співпраці та шанованою серед членок. Дбайливо довгі роки

опікувалася хворим чоловіком, а захворівши, спокійно переносила свої страждання.

Відпроваджуючи її у вічність, з великим жалем у серці прощаємося з дорогою нашою Стефанією.

Вічна їй пам'ять!

Лідія Магун,
Почесна членка СУА.

ЯРОСЛАВА КРИЖАНОВСЬКА

22 грудня 2002 р. з волі Всевишнього відійшла від нас довголітня членка 89-го Відділу ім. Лесі Українки в Кергонксоні, Н.-Й. Ярослава Крижановська з дому Томашівська.

Народилася Ярослава 1 листопада 1919 р. у селі Рожно в Галичині у родині священика о. Петра і Ольги Томашівських. Шкільні роки провела у Станіславі, де закінчила гімназію Рідної школи.

1940 р. одружилася з д-ром Миколою Крижановським. У часі воєнної хуртовини подружжя покинуло рідну землю та опинилося у переселених таборах в Німеччині. 1949 р. прибули до Америки і поселилися в Нью-Йорку. 1976 р. замешкали у Кергонксоні, Н.-Й.

Ярослава включилася в громадське життя: вступила до місцевого Відділу СУА, стала членом Марійської Дружини, де була довголітнім скарбником.

У Відділі була взірцевою членкою, виконувала всі обов'язки та завдання, брала участь у всіх заходах Відділу, сумлінно відвідувала сходи.

Ярослава була спокійної вдачі, втішалася успіхами своїх дочок Люби і Тамари, любила онуків. Важка недуга не дозволила їй далі працювати для своєї організації, проте вона завжди цікавилася діяльністю Відділу.

Під час похоронних відправ на місцевому цвинтарі з великим жалем прощалися з Ярославою товаришки зі шкільних часів, членки Відділу, громада.

Висловлюємо глибокі співчуття д-рові Миколі з родиною.

Михайлина Барон,
пресова референтка.

МАРІЯ ІВАХІВ

*Слово, виголошене під час панакхиди
за бл. п. Марію Івахів.*

Засновниця нашого 43-го Відділу СУА сл. п. Стефанія Пушкар дуже часто повторювала нам: “Ми повинні дорожити кожною членкою СУА”. Це і багато іншого, чого навчала нас досвідчена союзянка, залишилося у нашому Відділі вже протягом 45 років.

Працюємо дружньо, поважаємо одна одну, допомагаємо одна одній, тому так важко прощатися з членками, які відходять у засвіти...

Марія Івахів народилася 21 листопада 1898 р. в Криворівні на Гуцульщині в Україні. Закінчила учительський семінар в Яворові. 1928 р. одружилася з Володимиром Іваховим, також учителем. Разом почали працювати у Львові, згодом втішалися двома дочками. Родинне щастя тривало недовго – польській владі не подобалися учителі-патріоти. Родину роз’єднали, посилали учителювати у різні місця. Згодом прийшла війна, переселенчі табори...

1950 р. родина прибуває до Америки, замешкує у Філядельфії, потерпає від перших кроків на чужині...

Врівноважена, спокійна, Марія Івахів вписалася до 43-го Відділу СУА. Приходила на сходи по змозі, завжди усміхнена, а нам здавалося, що вона тішиться тим, що прийшла і є між нами – Вона уміла передавати це почуття приємності і теплоти.

Була вона потрібна, бо ж скромні, тихі і

балакучі, галасливі, неспокійні – всі ми творимо організацію, всі потрібні!

Дуже добре пам’ятаю Марію Івахів ще у часи, коли ми всі мешкали в околиці Логан та були членами парохії Царя Христа. У церковному домі було приміщення для бібліотеки під проводом пластового куреня “Чортополохи”, а що Маріїна дочка Слава була активна членка цього куреня і член Управи бібліотеки, то вони часто приходили разом.

Марія читала багато, залюбки ділилася враженнями з прочитаного, їй хотілося передати свою думку чи погляд, робила вона це розсудливо, усміхнено.

Любила мистецтво, гарно і багато вишивала, її вишивки прикрашають родинні доми її доньок Звені і Слави.

Смерть чоловіка Володимира у 1966 р. Марія пережила тяжко, старалася виповнити тугу і самотність добродійством, допомогою родині, бо ж були внуки, дочки огортали її опікою і любов’ю.

Була жертвною, її щедрі датки доповнювали збіркові листи багатьох організацій... Навіть на початку цього року, кілька тижнів перед смертю, передала до Відділу річну вкладку, передплату журналу “Наше Життя” і пожертву на працю Суспільної опіки СУА.

У домі молодшої доньки Слави знайшла увагу і щире опіку, піклування дочки Звені, увагу зятів, любов онуків, дочекалася правнуків.

Виховала своїх дітей українськими патріотами, сповнила свої обов’язки перед Всевишнім і спокійно заснула вічним сном.

43-ій Відділ висловлює щирі співчуття дочкам Звені з чоловіком Володимиром Романовим, Славі з чоловіком Мироном Біласом, внучкам Христі з чоловіком д-ром Юрієм Демидовичем та Галі з чоловіком Адріаном Клосом і правнукам Стефанкові, Іванкові, Лесі і Андрієві.

Вічна їй пам’ять!

Людмила Чайківська,
імпрезова референтка 43-го Відділу СУА.

Членки 43-го Відділу СУА у Філядельфії у пам’ять Марії Івахів пожертвували 1,820 дол. на Суспільну опіку СУА для сиріт в Україні.

(Списки жертводавців див. у пожертвах на СО).

ДОБРОДІЙСТВО

ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

БЕРЕЗЕНЬ 2003 р.

ПОЖЕРТВИ

1,500 дол. – 56-ий Відділ СУА з “коляди”, Фльорида; по 500 дол. – 13-ий Відділ СУА, Честер, Па. 22-ий Відділ СУА, Чікаго, Іл.; 25 дол. – Марта Ярош (через 83-й Відділ СУА).

Щиро дякую Марті Данилюк за Конвенційну книжку, з вдячності складаю 20 дол. на Пресовий Фонд через 92-ий Відділ СУА.

Дарія Самотулка.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять бл. п. Стефанії Цегельської, Віри Мазяр і Михайла Шпонтака складаємо 75 дол. через 83-й Відділ СУА.

Лідія і Андрій Закревські.

У вічну пам'ять бл. п. Вероніки Цегельської, членки 17-го Відділу СУА, на Пресовий Фонд 225 дол. склали: по 50 дол. – 17-ий Відділ СУА, Маямі, Товариство Українських сеньорів у Маямі; по 25 дол. – Л. Гладка, і. Дзюбинська, Л. Мартинюк, І. Ракуш, М. Тершаковець; по 20 дол. – С. Серна; 10 дол. – Ю. Добош.

Ірина Ракуш, за 17-ий Відділ СУА.

У пам'ять бл. п. Ірини з Пашковських Лаврівської членки 49-го Відділу СУА склали 285 дол.: 25 дол. – Стефанія Осадца; по 20 дол. – Любомир і Соня Головаті, Уляна Лоза, Таня Паславська, Ореста Перейма, Анна Поліщук, Марія Седлярчук; по 10 дол. – Ярослава Борачок, Ярослава Дергак, Марія Дранка, Домка Завадівська, Анна Заньків, Анна Мельник, Анна Новицька, Василина Остащук, Оксана Салдит, Анна Седлярчук, Ліда Стасюк, Марта Стасюк; по 5 дол. – Ева Ковтало, Марія Маланяк, Александра Грега, Богуслава Грега-Лонг. Родині висловлюємо щирі співчуття.

Уляна Лоза, за 49-ий Відділ СУА.

In loving memory of Kataryna Kobasa a donation of \$20 is made to “Our Life” press Fund.

Kobasa & Katsaros Family.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Список пожертв приготувала адміністратор-бухгалтер журналу М. Оріся Яцусь.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА

БЕРЕЗЕНЬ 2003 р.

ПОЖЕРТВИ

700 дол. – 83-й Відділ СУА; 452 дол. – Марія Карман (ВЧ); 450 дол. – Самопоміч, Пассейк, Н. Дж.(70); 400 дол. – Stephen & Olga Pryjmak (86); 330 дол. – д-р Микола і Христина Баранецькі (86); 250 дол. – Олена Бобиляк (70), Анна Мксимович (43); Олександр і Ірена Ховайли (62); 220 дол. – Люба Артимишин (64), Мирон і Славомира Біляси, Осип і Люба Кладки, К.А.; д-р Олександр Клос, Марія Одежинська (38); Христина Пастернак (56); 200 дол. – Данило і Люба Більовшуки (4), Марія Храплива (28); Таїса А. Яцусь (98); 110 дол. – Богдана Більовшук (56); Марійка Бонанно (98), Стефан Скрибайло, К. А.; 100 дол. – Анна Столярська; 50 дол. – Ewhen & Kathryn Bratach, Tillie Decyk, Оксана Соловей; 25 дол. – Ігор Пахолук, К. А.; John & Doreen Rudan (86); Антоніна Чоревич, Ukrainian American Veterans Post # 17, Passaic, NJ; 21 дол. – Рената Бігун (28); 20 дол. – Роман Грабець (33), Daniel Tkach; 10 дол. – Lori Ann Lawther, Nashville, TN.

У ПАМ'ЯТЬ

In memory of our deceased husband and father, Peter Malanchuk, we are contributing \$550 (through Br. 36 in Chicago) to the UNWLA INC. Scholarship Program for scholarships in Ukraine.

Olga Malanchuk, Lydia Macewich,
and Oksana Staley.

У 60-ту річницю трагічної смерті бл. п. Юліяна і Зенона Суховичів складаю 50 дол. через 86-ий Відділ СУА.

Люба Гураличко.

У пам'ять бл. п. д-ра Володимира Фединяка складаємо 20 дол.

Гертруда і Тадей Ванджури.

Спростування.

У журналі “Наше Життя” за листопад 2002 р. у пожертвах на Пресовий Фонд (стор. 30, права колонка) у пожертвах у бл. п. Микити Остащука потрібно додати: по 20 дол. – Анна Заньків, Марія Дранка і Марія Седлярчук (членки 49-го Відділу СУА).

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Марія Полянська, референтка стипендій СУА.
М. Оріся Яцусь, скарбник стипендій СУА.

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

У світлу пам'ять бл. п. Ольги Салук складаємо 100 дол. Синові і дочці висловлюємо щирі співчуття. **Ярослав і Ярослав Панчуки.**

На допомогу "Бабусям" в Україні 30-ий Відділ СУА склав 110 дол.

Надія Цвях, голова Відділу.

На допомогу "Бабусям" в Україні 12-ий Відділ СУА ім. Олени Пчілки в Клівленді склав 100 дол.

Управа 12-го Відділу СУА.

На допомогу "Бабусям" в Україні Катерина Вальчук склала 25 дол. (через 89-ий Відділ СУА).

Меланія Кокорудз, референтка Суспільної опіки Відділу.

На допомогу "Бабусям" в Україні господарська референтура 47-го Відділу СУА в Рочестері, Н.-Й. склала 200 дол.

Марія Лилак, голова Відділу, Дора Сторожинська, секретар.

На допомогу "Бабусям" в Україні 106-ий Відділ СУА склав 100 дол.

У світлу пам'ять і бл. п. Іванни з Менцінських Притоцької і Тирса Венгриновича на допомогу сиротам в Україні Люба Далькевич склала 150 дол.

У світлу пам'ять бл. п. Ярослава Кліма на допомогу сиротам в Україні Олександра Кіршак склала 50 дол. Дружині Іванні і родині висловлює щирі співчуття.

На допомогу сиротам в Україні Оксана Біскуп склала 50 дол.

У світлу пам'ять бл. п. Володимира Кропельницького (Кроп) сиротам в Україні (через 57-ий Відділ) склали: 50 дол. – д-р Роман і Катруся Мельники, 25 дол. – Христя Ликтей, 15 дол. – Михась і Віра Ликтеї. Разом 90 дол.

Катруся Мельник, голова Відділу.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

У світлу пам'ять бл. п. Володимира Кропельницького (Кроп) 493 дол (через 57-ий Відділ СУА) на Фонд Чорнобиля СУА склали: Ольга Сенік – 188 дол., Олександр і Оленка Смики – 40 дол., по 25 дол. – Володимира Яцків, Олександра

Яцків, Mr. and Mrs. Mark Smith, по 20 дол. – Богдан і Ірена Рабії, Стефан Пилипчук, Богдан Рибарський, Ярослава Томич, Mr. and Mrs. Matthew Sopway, по 15 дол. – Ірина Капустинська, Ярослав і Олівія Яцковські; по 10 дол. – Григорій і Надія Гнапи, Емілія і Михайло Николайчуки, Філемона Драгош, Ольга Федорняк, Марко Фалинський, Юрій Фалинський.

Катруся Мельник, голова 57-го Відділу СУА.

У світлу пам'ять бл. п. Юрія Юркова на медичну допомогу дітям в Україні 250 дол. (через 1-ий Відділ СУА) склали: 125 дол. – Роман і Леся Кручові, 100 дол. – Ярослав Дармограй; 25 дол. – 1-ий Відділ СУА. Разом 250 дол.

Стефанія Гуменюк, скарбник Відділу.

МОЛОКЕ І БУЛОЧКА НАЙМОЛОДШИМ ШКОЛЯРАМ УКРАЇНИ

У світлу пам'ять нашої незабутньої членки св. п. Ліди Лемішки на сніданки школярам України родина, приятелі та членки 59-го Відділу СУА в Балтиморі, Мд. склали 2,755 дол.

Шановному д-рові А. Лемішці з родиною Управа і членки Відділу висловлюють щирі співчуття.

Ганна Самутин, голова Відділу.

На сніданки школярам України 30-ий Відділ СУА склав 877 дол. **Надя Цвях, голова Відділу.**

У світлу пам'ять бл. п. Володимира Кропельницького (Кроп) на сніданки школярам (через 57-ий Відділ СУА) склали: дружина Осипа зі синами Богданом і Романом з родинами 100 дол., по 50 дол. – Наталія і Крис Нунно, Надя і Тодд Баттістоні, 30 дол. – Христіна Фалинська, 25 дол. – 57-ий Відділ СУА, по 10 дол. – Наталка Холявка, Юлія Дзядик. Разом 275 дол.

З нагоди 90-ліття Олени Турули на сніданки школярам України Дарія і Брасн МекКей склали 200 дол.

У світлу пам'ять бл. п. Ірени Бойко на сніданки школярам України Марія, Наталія, Дарія і Оксана Городецькі склали 75 дол.

Родині висловлюють щирі співчуття.

На сніданки школярам України 10 дол. склав **Роман Іваницький.**

ЩИРО ДЯКУЄМО!

**Варка Бачинська, референтка Суспільної опіки Головної Управи СУА,
Романна Кекіш, скарбник.**

Катерина ПЕРЕЛІСНА

МАМИНА СИЛА

Мамо люба, мамо мила,
Звідки в тебе стільки сили,
Щоб усіх доглядати,
Одягати, годувати?

Приголубити, навчити,
Як посваримось, мирити?
Ще й співаєш нам пісень,
Як та пташка цілий день!

Казку ввечорі розкажеш...
А сама не скоро ляжеш,
Ще помиєш, прибереш...
Звідки сили ти береш?

Галина КИРПА

КОЛЬОРОВИЙ ВІТЕР

Вітер кольору неба,
Вітер кольору трав,
Вітер дубам і вербам
Щось на сопліці грав.

Грав про сонце й про себе,
Про весноньку у цвіту
Так, що дуби і верби
Слухають і ростуть.

Дмитро ЧЕРЕДНИЧЕНКО

СИНІ ЧЕРЕВИЧКИ

Синій ранок
По лісі ходив,
Сині черевички
Погубив.

Я по лісі піду,
Черевичків назбираю –
Коників-стрибунців
Повзуваю.

МАМИНЕ СЛОВО

Од зіроньок – ясно,
Од місяця – ясно,
Од сонечка – ще ясніше.

Грушка – добра,
І динька – добра,
А мамине слово – добріше!

ЛІСОВЕ ОЗЕРО

Воно таке глибоке,
Аж обертом очі йдуть, –
Он сосни які високі,
І то
Вершками дна не дістають.

ХУДОЖНИКИ

Прийшов дощ
Під вікно,
Звісив темне
Полотно,
Прилетіли
Веселики,
Змалювали
Веселку.

Христина Дебарі. "Кетскільський пейзаж".

СЕРЦЕ МАТЕРІ

Одного разу сидів я на лавочці в парку. Недалеко мене на гілці дерева сіла синичка. Вона тримала в дзьобику хробачка. Десь роздобула собі на сніданок. Раптом із землі почувся писк горобеняти. Я підійшов до нього. Воно, видно, впало десь із гнізда. Горобеня було ще неопірене й вернутись до гнізда само не могло. Несподівано на синичку, що сиділа на гілці, напав горобець. Він хотів відняти в неї хробачка. Синичка не хотіла дати. Між ними зчинилась бійка. І тоді хробачок із дзьобика синички випав на землю. Бійка тривала ще довго. Вкінці горобець утік у кущі. Синичка заспокоїлась. Вона розглянулася і злетіла на замлю. У траві знайшла свого хробачка. Побачило це горобеня. Воно роззявило дзьобика й пищало. Горобеня хотіло їсти.

Синичка зупинилася. Горобеня тріпотіло крильцями в траві, хотіло до синички. Синичка підскочила до горобеняти. Вона ткнула в роззявлений ротик горобеняти свого хробачка. Потім щось пропищала, спурхнула і зникла.

Я подумав: синичка із старим горобцем билась, не хотіла віддати йому свого хробачка, а маленькому горобеняті сама ткнула в дзьобик. Чому це так?

За Петром ХОДЧЕНКОМ

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ В НЬЮ-ЙОРКУ

Грудень 2002 (продовження з минулого числа)

БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

по 25 дол. – Дарія Самотулка, Андрій Шульга, Ольга Чмола, Марія Козицька, д-р Петро Грицак, Павло і Евдокія Шандруки, д-р Євген і Анізія Гілі, Орест і Любомира Чапельські, Іван і Маргарета Літваки, Стефан і Романа Когути, д-р Василь і д-р Теодора Федорцеви, Оріся Калка, Ліда Николак, Оксана Бережницька, Андрій і Марія Чорняки, Іван і Марія Вороняки, Мирон і Дарія Ярославичі, В. Рудакевич, Григорій Смолин, Ольга Папроска, Василь і Антоніна Ковалі, Євген і Теодосія Федаки, Анна Заброцька, Микола і Оксана Коропецькі, Марта Цирик, Стефанія Тисовська, Марія Ривак, Лідія Баранська, Стефанія Обушак, Марта Федорко, Анна Сулима, Cecilia Debaulo, Євген Кулик, д-р Роман Богонович, Я. Олексів, д-р Денис Стахів, Маріянна Задояна, Стефанія Красівська, Зенон Антоняк, Олег і Анна Роспутьки, Наталія Могила, Василь і Маргарета Кіці, Оксана Венгерчук, Ігор Козак, Василь Білан, о. Іван Кащак, Олександр Пришляк, Іван Савчук, Любомира Ціховляс, Лев Височанський, Ярослав і Ярослава Букачевські, Наталія Невмержицька, Лариса Гординська, Ольга Дубик, Ольга Соловей, д-р Роман і д-р Стефанія Барановські, Мирослава Мирошніченко, Юрій Діба, Віра Кальба, Mary Nowadly, John Tynes, Frank & Vera Molls, Rose Worobel, Jeanne & Patricia Swadosh, Amelia Lambert, Paul & Margaret Batkiw, Daniel Dzamba, Jr., Martha Noukas, William & Joanne Malick, Marta Kosarchun Goodnature, Samuel Walczuk, Henry Halaway, Catalina Debelluk; по 20 дол. – Іван і Анастасія Саранчі, Ірена Біскуп, Євген і Ольга Филиповичі, Кляра Скомська, Зеновія Ясінська, Іван Деркач, Василь Василів, Микола Цюпак, Михайло Кость, Наталія Леочко, Володимира Шипайло, Євген Бабій, Ярослава Кукіль, Ярослав Яцковський, Катерина Денєга, Михайло Тренза, Роман Запутович, Анастасія Вариха, Михайло Білозір, Богдан і Мира Наконечні, Анна Гомик (Від. 56), Омелян і Марійка Граби (Від. 56), Петро Підгородецький (Від. 56), Дмитро Пилипець (Від. 56), Микола і Марія Ціки (Від. 56), Анна Вомпель, Ірена Твердохліб, Дмитро Бараницький, Олександра Боднар, Надія Стрихар, Софія Барусевич, Mr. & Mrs. Nicholas Milanutch, Володимира Кавка, Ігор Пахолюк, Антоній Колтонюк, William Lucy, Jean Ciolko, Roger & Kathleen Pona, Alex Ruskewich; по 15 дол. – Надія Клос, Марія Кудук, Петро Гомка, Іван Лико, Юрій і

Христина Свищуки, Іван Наливаний, Еміліян Майковський, Едвард Рокіський, Kenneth Graham, Beverly Masuk; по 12.50 дол. – Борис і Люба Орищини, John Tynes; по 10 дол. – Емілія Михалевська, Петро і Анастасія Теребецькі, Микола Журан, Ірена Козак, Іван і Галина Лаврини, Михайло і Лорета Магмети, Іван Купіна, Ірена Петрі, Оксана Ткачук, Леся Петрівська, Осип Струк, Мирон Мецник, Софія Поповська, Володимир Головатий, Люба Середюк, Володимир Панчук; Атанас і Катерина Кобрини (Від. 56), Тарас і Оксана Кольці, Петро Одарченко, д-р Олег Волянський, Ольга Мандибур, Мирон Луцишин, Оксана Поритко, Dan Chopuk, Mary Scuron, Martin & Anna Panko, Catherine Belghaus, Mary Killan, Richard Burnadz, Evelyn Dutka, Marlene Bratach; 6 дол. – Peter Chichila; по 5 дол. – Дмитро Мозіль, Осип Іванчук, Василь Барабаш, Роман Олинець (Від. 56), Alice Gural; 2 дол. – Зенон Баган; 1 дол. – Н.Н.

З НАГОДИ на Будівельний Фонд УМ.

З нагоди уродин голови Округи Огайо **Іванки Шкарупи 12-ий Відділ ім. Олени Пчілки** складає 50 дол.

З нагоди ювілею **Іванки Шкарупи** членки 53-го Відділу СУА, голови Округи Огайо та Почесної членки СУА складаємо по 25 дол.

Емілія Воляник і Надія Дейчаківська.

З нагоди 25-ліття подружжя моїх дітей **Маргарети і Левка Нічів** складаю 50 дол.

Марія Ніч.

З нагоди уродин моєї сестри д-ра **Наталії Коропецької** складаємо 50 дол.

Микола і Оксана Коропецькі.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА БУДОВУ МУЗЕЮ

In memory of Dr. **В. Masyk**, I am donating \$400. **Tatiana Masyk, M.D.**

У світлу пам'ять д-ра **Василя Ленцика** із висловами співчуття дружині Лідії і всій родині складаю 50 дол.

Дарія Кузик.

У пам'ять бл. п. **Осипа і Евдокії Хомів** складаю 25 дол.

Марія Хомів.

Щиро дякуємо!

Управа і адміністрація УМ

Закінчення в наступному числі.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНА ГОЛОВА СУА
Анна Кравчук

Ірина Куровицька — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Марія Томоруг
Софія Геврик

Оксана Фаріон

Мотря Воєвідка-Слоневська

Марта Данилюк
Іванна Ганкевич
Христина Ярема
Надія Цвях
Меланія Грибович
Катерина Немира
Марта Богачевська-Хом'як
Ірина Стецьків

РЕФЕРЕНТУРИ

Варка Бачинська
Катерина Івашишин
Марія Пазуняк
Марія Полянська
Ольга Тритяк
Марта Яросевич

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- кореспондентка секретарка
- англомова секретарка
- фінансова секретарка
- скарбник
- для справ преси
- вільний член
- вільний член

- суспільної опіки
- виховна
- музейна
- стипендій
- архівальна
- екології

Ірена Чабан

Тамара Стадниченко

— головний редактор журналу "Наше Життя"

— редактор англомовної частини журналу

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Лідія Казевич
Христина Хомин-Іжак
Надія Савчук
Марта Стасюк
Катерина Воловодюк
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Зоряна Миштал
Маріянна Заяць
Уляна Глинська

— Дітройт
— Філадельфія
— Нью-Йорк
— Північний Нью-Йорк
— Нью-Джерсі
— Огайо
— Чикаго
— Нова Англія
— Центральний Нью-Йорк
— зв'язкова віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич
Лідія Закревська
Надія Шмігель
Рената Заяць
Христина Мельник

— голова
— член
— член
— заступниця
— заступниця

Оксана Скипакевич Ксенос — парламентаристка

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENT
Anna Krawczuk

Iryna Kurowyckyj — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Maria Tomorug
Sophia Hewryk
Oxana Farion
Motria Voyevodka-Slonievsky
Marta Danyluk
Iwanna Hankewycz
Christina M. Jarema
Melania Hrybowych
Nadia Cwiah
Kateryna Nemyra
Martha Bohachevsky-Chomiak
Irena Stecki

- 1-st Vice President
- 2nd VP — Membership
- 3rd VP — Culture
- 4th VP — Public Relations
- Recording Secretary
- Corresponding Secretary (ukr.)
- Corresponding Secretary (engl.)
- Treasurer
- Financial Secretary
- Press
- Member-at-Large
- Member-at-Large

STANDING COMMITTEES

Barbara Bachynsky
Katherine Iwasyszyn
Maria Pazuniak

Maria Polanskyj
Olga Trytyak
Marta Jarosewich

- Social Welfare Chairwoman
- Education Chairwomen
- Art/Museum Chairwoman
- Scholarship/Student Sponsorship Program Chairwoman
- Archives Chairwoman
- Ecology Chairwoman

Irena Chaban

Tamara Stadnychenko

— Editor-in-Chief "Our Life"

— English editor "Our Life"

REGIONAL COUNCILS

Lydia Kazewych
Christine Chomyn-Izak
Nadia Sawczuk
Martha Stasiuk
Kateryna Volovodiuk
Iwanna Shkarupa
Lubomyra Kalin
Zoryana Mishtal
Mary-Ann Zajac
Uljana Hlynsky

— Detroit
— Philadelphia
— New York City
— New York - North
— New Jersey
— Ohio
— Chicago
— New England
— New York - Central
— Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych
Lidia Zakrewsky
Nadia Shmigel
Renata A. Zajac
Christine Melnyk

— Chairwoman
— Member
— Member
— Alternate
— Alternate

Oksana Skypakewych Xenos — Parliamentarian

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:

203 Second Avenue, New York, NY 10003

Tel.: (212) 533-4646; Fax: (212) 533-5237

Електронна пошта / e-mail: unwla@unwla.org
Website: www.unwla.org

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**

Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:

171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024

Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377

Maria Polanskyj, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:

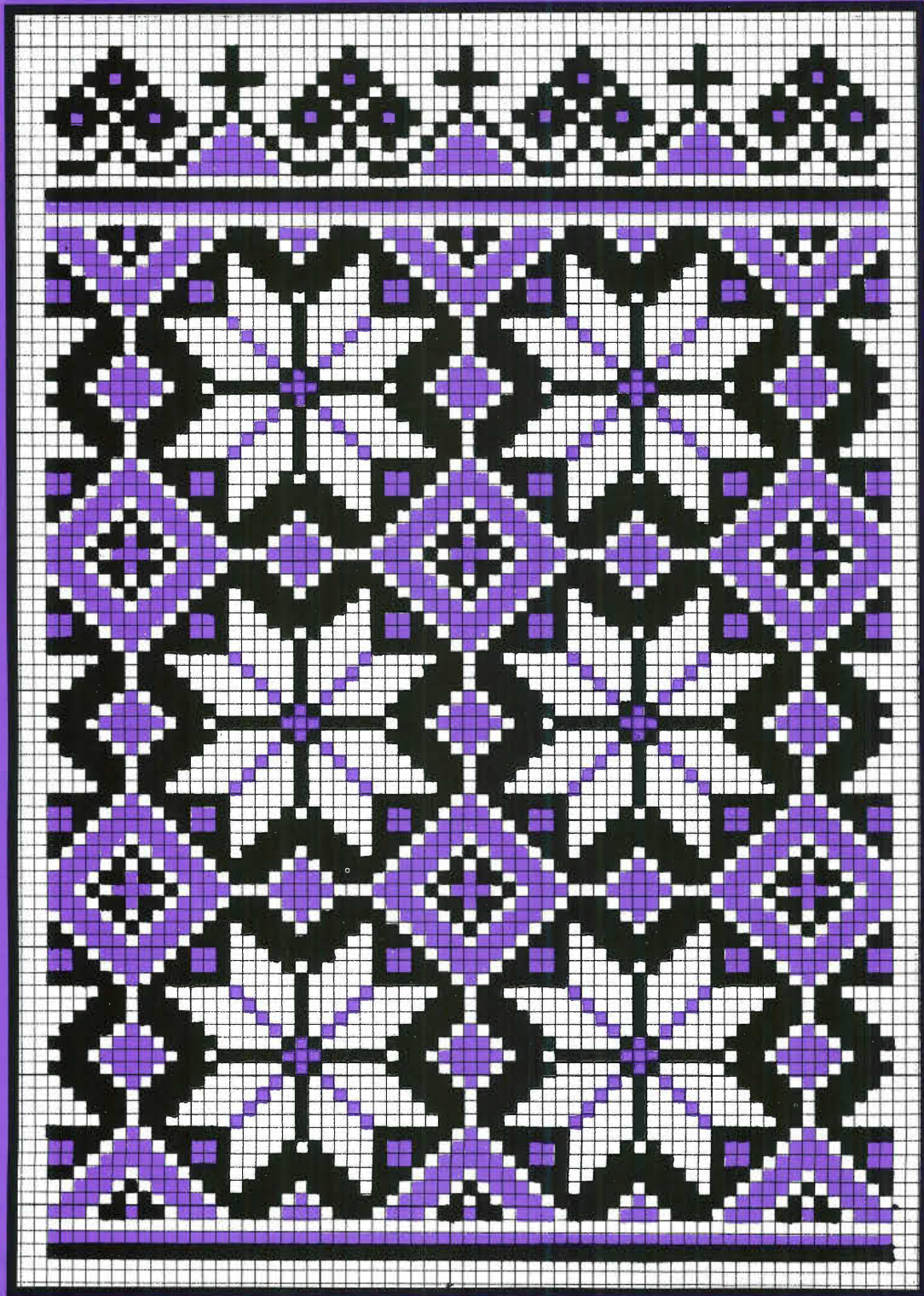
203 Second Avenue, New York, NY 10003

(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947

E-mail: info@ukrainianmuseum.org

Website: www.ukrainianmuseum.org

**Фрагмент взору із стихаря. Львівська обл., Кам'яно-Буський р-н., с. Деревляни.
Із колекції Зеновії Краковецької. Вишивати синіми і жовтими нитками.**